

ny végrehajtási utasításokat tartalmazó...
Közöltük, hogy a vadár képviselő meg...
egszavazása előtt inter...
Gyula miniszterelnök...
merek érdekében, hogy...
ehajtási utasításánál ve...
de a szerzett jogokat...
relnök akkor ígéretet...
Fischer előterjesztéseit...
ja venni olyan mérték...
a párt programjával...
tő. A Zsidó Parlamen...
tées minisztériumtól...
sítést kapta, hogy a...
végrehajtási utasítás...
javaslatait teljes egé...
alni fogják.

védegyetkek nemzetközi...
határozatai. Közölte...
hogy Bécsben a napok...
a hitelező védegyesüle...
kongresszusa. A kon...
y határozati javaslatot...
melyek közül érdekeseb...
zők: A hitelező védegy...
ge közreműködni a nem...
delem fejlődésén. Meg...
egy permanens közpon...
zetközi jelleggel, amely...
védő egyesületek ren...
llyon sürgős esetekben...
k védelmét meg kell sz...
z állami kereskedelmi...
tisztázni kell a válas...
nemzetiségének kérdé...
slat követeli a fizeté...
járás kölcsönös elismé...
zi megállapodások alap...
z határozati javaslat a...
fizetési képességét sta...
sét követeli.

munkáselejesítés...
acélművekben. Essen...
A. G. Hoersch-féle essen...
vek a rendkívüli kedve...
ktura következtében ez...
gy újabb ismét ez...
st boesátanak el. Enne...
ízonyos arányban tiszt...
épitőnek. A gyárüzem...
ta egyetlen komoly meg...
kapott.

híjját...
Párisból jelentik: a...
alkartelt ideiglenesen...
ig meghosszabbított...
tel, hogy a nemzetköz...
kezeléseket július 31-...
la ez nem történne meg...
hosszabbítás is hatályo...

gyapottröszt alakul...
onból jelentik: Az ang...
ton Corporation kezd...
nagy gyapottrösztöt fo...
Londonban. Eddig em...
437 millió fontsterlín...
tröszt hitelezésében...
zövedék egyetlen irány...
e. Az európai piacok, s...
piacokat is erősen bef...
ez az új angol alakulá...

n-tröszt örösi nyeres...
jelentik: A Continen...
Unio Zürichben a na...
közé az elmúlt üzleti é...
ntését. Ebből kiderü...
tisztá nyeresége szám...
9 millió német márká...
melkedett, ami körülbe...
kos emelkedésnek fele...
főlemelte alaptőkéjét...
millióra és 15 százaléko...

meghosszabbították...
kereskedelmi szerződ...
nyújtott határidőt. A ko...
pal meghosszabbította...
számára a román-néme...
szerződés megkötésé...
ridőt, amelynek lejárt...
rifában foglalt kedvez...
nem alkalmazhatók.

és az Eufratesz török...
ken. Londonból jelent...
lyból jelentik, hogy a...
örökországi partvidék...
t. Közlebbi részletek...
ol még nincsenek.

KAJUT". (Teljes kiad...
ható az Új Kelet könyv...

XIII ÉVF. * SZAM 127
Ciuj—Kolozsvar, 1930
június 12 Csütörtök
5690 ÉV - SZIVAN 16

TAXA POSTALA
PLATITE IN NUMERAR
No. 244.716.929

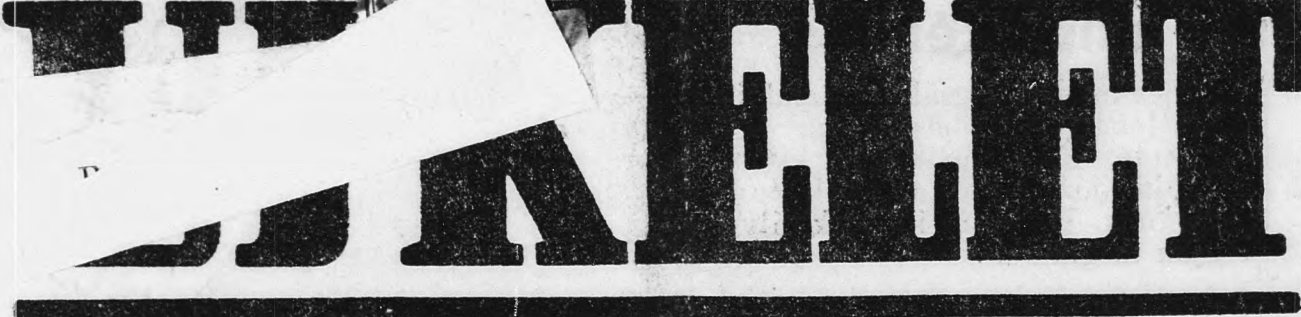
Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-
utca) 10. szám. Telefon: 9-77.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 „
Negyedévre 320 „
Egy hónapra 110 „

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések tarifa szerint
vétetnek fel.

Az Új Kelet az
és bányai zs
nap
Cikkeink utáni
forrás megjelö
m
Kéziratokat nem
és megőrzésükre

ZSIDÓPOLITIKAINAPI LAP

Váratlanul felborult a politikai helyzet

Maniu nem vállalta a kormányalakítást és visszaadta megbízatását a királynak

A nemzeti-parasztpárt végrehajtó-bizottságának izgalmas ülése után Maniu elhárította magától a királyi megbízatást és Mihalachet, Vajdát vagy Presant ajánlotta

Bucuresti-Bukarest, június 11. (Az Új Kelet tudósítójától). Szerda délelőtt a főváros politikai közvéleménye a válság megoldását. Az összes politikai pártok véleménye megegyezett abban, hogy délben Maniu Gyula megkapja a kormányalakításra szóló megbízatást. A délelőtti órákban még néhány pártvezérrel tárgyalt a király. Délelőtt 11 órakor a király fogadta Mihalachet, aki az audiencia után annyit mondott, hogy Maniu-kormányt ajánlott másokkal együtt, de hogy kik ezek a mások, nem akarta megmondani. Utána Coanda tábornok jelent meg a királynál. Vajda betegsége való hivatkozással kérte, hogy halasszák holnapra audienciáját.

Pontban 12 órakor Maniu Gyulát fogadta kihallgatáson. A királyi kihallgatás ezuttal több, mint egy félórát tartott s mindenki bizonyosra vette, hogy Maniu Gyula, mint dezinált miniszterelnök fogja elhagyni a királyi palotát. Amikor félegy órakor Maniu eltávozott a királyi palotából, a politikusok és újságírók egész hadserege várakozott rá és a kíváncsi kérdések valóságos pergőtűzét zúdították rá. Maniu rendkívül gondterhes arccal távozott a királyi palotából s a kérdésekre csak röviden válaszolt.

— Őfelsége közölte azt az óhaját, velem, hogy engem kíván miniszterelnöknek dezinálni, a kormány tagjait illetőleg azonban bizonyos kívánságainak adott kifejezést. Ezért én mielőtt a megbízatást elvállaltam volna, időt kértem, hogy pártom végrehajtó-bizottságának tagjaival tanácskozhassam.

A délutáni órákban a nemzeti parasztpárt vezérével tanácskozott, majd öt órakor újra audiencián jelent meg a királyi palotában. Másfélórát tartózkodott Maniu Károly királynál és a palotából való távoztában közölte a királyi várakozókkal, hogy miniszterelnökké való dezinálását feltételeken elfogadta.

A fővárosban pillanatok alatt terjedt el a híre annak, hogy Maniu a dezinált miniszterelnök és most minden érdeklődés az ő személye felé összpontosult, hogyan fogja összeállítani Maniu Gyula kormányát.

Maniu Gyula azonban nyomban közölte a pártjával, hogy a kormánylista benyújtására újabb haladékot kért, mert Őfelsége személyi kívánságait csak úgy tudja teljesíteni, ha előbb megvitatta azokat pártjának vezetőivel. Károly király hozzájárult Maniu e kívánságához. Egy félórával a királyi audiencia után a miniszterelnökségi palotában össze is ült a nemzeti-parasztpárt végrehajtó-bizottsága. Maniu jelentést tett a végrehajtó-bizottságnak két kihallgatásának eredményéről, amely után hosszú és szenvedélyes vita vette kezdetét.

Ez alatt Károly király a cotroceni palotában kihallgatáson fogadta a királyi sajtó képviselőit.

A türelmetlen várakozás nehéz órái teltek el, míg a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsága tanácskozott. A miniszterelnökségi palota előszobája zsufolva volt bel- és külföldi újságírókkal, akiket valóságos kimerített a háromnapos kormányválság. Maniu ugyan senkivel sem közölte, hogy Károly király milyen személyi feltételeket állított a kabinet összeállítás tekintetében, de mindenki tisztában volt vele, hogy ezek a kívánságok olyan természetűek, amelyeknek teljesítése súlyos dilemma elé állította Maniut és a nemzeti pa-

rasztpárt egész vezérkarát. Károly király állítólag ragaszkodott Averescu és Prezan tábornokok, valamint Jorga professzor, Lupu és Manoilescu jelenlétéhez a megalakítandó kormányban. Ezenkívül a többi tárcák és alminiszter-ségek betöltésének is olyan adottságok elé volt állítva Maniu, amelyek a nemzeti parasztpárt belső egyensúlyát meg-ingathatták volna. Beavatott politikai körök arról is vélték tudni, hogy a kormány megalakítása tekintetében bizonyos programatikuss nehézségek is merültek fel.

— Hát akkor milyen kormányt fog alakítani Presan tábornok? Maniu mosolyogva felelt: — Ezen törje Presan a fejét. — Talán feltételeket állított Őfelsége kormányra összeállítás tekintetében! — Nem, semmilyen feltételt nem állított az uralkodó — válaszolt Maniu határozottan.

A nemzeti parasztpárt végrehajtó-bizottságának kommunikéje óriási izgalmat váltott ki, mert teljesen felborította a helyzetet. Az ország egész politikai közvéleménye biztosra vette, hogy ma estére megalakul az új Maniu-kormány. A kibontakozásnak még a nyomai sem látszanak, mert valószínűtlen, hogy a nemzeti-parasztpárton kívül álló politikusoknak sikerülhetne olyan kabinetet összeállítani, amely a jelenlegi parlamenttel együttműködhetne. Presan tábornok e pillanatban nem tartózkodik a fővárosban és így, ha Károly király az ő közreműködésével akarja a kormányválságot megoldani, úgy erről csak pénteken lehetne szó.

Mindezen tények ellenére nincsen kizárva, hogy amennyiben bebizonyosodik, hogy evv. nem a parlament többségére támaszkodó koncentrációs kormány megalakítása lehetetlenségbe ütközik, úgy Őfelsége mégis Maniut fogja megbízni a tiszta nemzeti-parasztpárti kormány alakítására.

A politikai események újabb fordulata nemzeti-parasztpárti körökben nagy lehangoltságot keltett.

— Mi okozta Felségednek a legnagyobb örömet hazatérése óta? — volt a következő kérdés. — Az volt a legnagyobb örömöm, amikor kismiatam átölélhettem. — Mi a véleménye Felségednek a külföldi tőke szerepéről az országban? — kérdezték tovább az újságírók. — A külföldi tőke teljes jogokat fog élvezni. — A külföldi tőke szerepét fontosnak tartom és biztosíthatom, hogy a külföldi tőke a legteljesebb jogokat, egyenlőséget és szabadságot fogja élvezni Romániában. Meg vagyok győződve róla, hogy Románia természeti kincsait a külföldi tőke megfelelő támogatásával kellőképpen ki fogjuk tudni aknázni és ezzel az ország fejlődésének nagy lökést adhatunk. Egy újságíró most a következő kérdéses kérdést vetette föl: — Kinek van a legnagyobb érdeme Felséged hazatérésében? — Magam határoztam el a hazatérést, — mondotta a király — és ezen elhatározásom megvalósításában főként szeretett öcsém, Miklós herceg támogatott. Az újságírók ezután arra kérték Károly királyt, mondaná el vélemény-

— Hát akkor milyen kormányt fog alakítani Presan tábornok? Maniu mosolyogva felelt: — Ezen törje Presan a fejét. — Talán feltételeket állított Őfelsége kormányra összeállítás tekintetében! — Nem, semmilyen feltételt nem állított az uralkodó — válaszolt Maniu határozottan.

A nemzeti parasztpárt végrehajtó-bizottságának kommunikéje óriási izgalmat váltott ki, mert teljesen felborította a helyzetet. Az ország egész politikai közvéleménye biztosra vette, hogy ma estére megalakul az új Maniu-kormány. A kibontakozásnak még a nyomai sem látszanak, mert valószínűtlen, hogy a nemzeti-parasztpárton kívül álló politikusoknak sikerülhetne olyan kabinetet összeállítani, amely a jelenlegi parlamenttel együttműködhetne. Presan tábornok e pillanatban nem tartózkodik a fővárosban és így, ha Károly király az ő közreműködésével akarja a kormányválságot megoldani, úgy erről csak pénteken lehetne szó.

Mindezen tények ellenére nincsen kizárva, hogy amennyiben bebizonyosodik, hogy evv. nem a parlament többségére támaszkodó koncentrációs kormány megalakítása lehetetlenségbe ütközik, úgy Őfelsége mégis Maniut fogja megbízni a tiszta nemzeti-parasztpárti kormány alakítására.

A politikai események újabb fordulata nemzeti-parasztpárti körökben nagy lehangoltságot keltett.

— Mi okozta Felségednek a legnagyobb örömet hazatérése óta? — volt a következő kérdés. — Az volt a legnagyobb örömöm, amikor kismiatam átölélhettem. — Mi a véleménye Felségednek a külföldi tőke szerepéről az országban? — kérdezték tovább az újságírók. — A külföldi tőke teljes jogokat fog élvezni. — A külföldi tőke szerepét fontosnak tartom és biztosíthatom, hogy a külföldi tőke a legteljesebb jogokat, egyenlőséget és szabadságot fogja élvezni Romániában. Meg vagyok győződve róla, hogy Románia természeti kincsait a külföldi tőke megfelelő támogatásával kellőképpen ki fogjuk tudni aknázni és ezzel az ország fejlődésének nagy lökést adhatunk. Egy újságíró most a következő kérdéses kérdést vetette föl: — Kinek van a legnagyobb érdeme Felséged hazatérésében? — Magam határoztam el a hazatérést, — mondotta a király — és ezen elhatározásom megvalósításában főként szeretett öcsém, Miklós herceg támogatott. Az újságírók ezután arra kérték Károly királyt, mondaná el vélemény-

— Hát akkor milyen kormányt fog alakítani Presan tábornok? Maniu mosolyogva felelt: — Ezen törje Presan a fejét. — Talán feltételeket állított Őfelsége kormányra összeállítás tekintetében! — Nem, semmilyen feltételt nem állított az uralkodó — válaszolt Maniu határozottan.

A nemzeti parasztpárt végrehajtó-bizottságának kommunikéje óriási izgalmat váltott ki, mert teljesen felborította a helyzetet. Az ország egész politikai közvéleménye biztosra vette, hogy ma estére megalakul az új Maniu-kormány. A kibontakozásnak még a nyomai sem látszanak, mert valószínűtlen, hogy a nemzeti-parasztpárton kívül álló politikusoknak sikerülhetne olyan kabinetet összeállítani, amely a jelenlegi parlamenttel együttműködhetne. Presan tábornok e pillanatban nem tartózkodik a fővárosban és így, ha Károly király az ő közreműködésével akarja a kormányválságot megoldani, úgy erről csak pénteken lehetne szó.

Maniu visszaadja megbízatását

Ilyen atmoszférában kezdte meg a döntő tanácskozást délután hat órakor a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottsága. Az izgalmas és drámai fordulatokban bővelkedő tanácskozás több mint három óra hosszat tartott. Kilenc órakor Maniu elhagyta a ta-

naeskozotermet és a királyi palotába hajtatott, ahonnan félóra múlva visszatért. Röviddel ezután véget ért a nemzeti parasztpárt végrehajtó bizottságának ülése, amelyről a sajtó számára a következő hivatalos kommuniké adtak ki:

Miért lépett vissza Maniu a kormányalakítástól?

Miután Maniu Gyula közölte az újságírókkal ezt a hivatalos közleményt, munkatársunk megkérdezte tőle, hogy koncentrációs kormányról lesz-e szó.

Károly király interjút adott a külföldi sajtónak és elítélőleg nyilatkozott az antiszemita mozgalomról

Bucuresti-Bukarest, június 11. (Az Új Kelet tudósítójától). II. Károly király ma délután öt órakor kihallgatáson fogadta a külföldi újságírókat, akik teljes számban jelentek meg. A király hosszabb beszédet intézett az újságírókhoz, amelyben többek között ezeket mondotta: — Nagy örömmre szolgál, hogy Önök megjelentek előttem, mert teljesen tudatában vagyok a sajtó rendkívüli fontosságának. A külföldi sajtóval szemben ezt még fokozottabban érzem át, mert Románia számára nagyon fontos, hogy a külföldi közvélemény a legpontosabban és a legobjektívebben legyen informálva az itteni eseményekről. Ebben a tekintetben az utóbbi időben sajnálatos tévedések fordultak elő. Apellálok az Önök lelkiismeretére és hivatásteretére.

A király elismerése a sajtónak — Remélem, hogy a külföldi újságírók tökéletesen átérzik hivatásuk által rájuk rótt kötelességeiket és feladatukat ilyen értelemben fogják teljesíteni. Az újságírók ezután különböző kérdéseket intéztek a királyhoz. — Vállal-e Felséged aktív részt a kormányzásban? — kérdezte az egyik újságíró. — Az alkotmány határain belül kívánok maradni és a parlamenttel

— Hát akkor milyen kormányt fog alakítani Presan tábornok? Maniu mosolyogva felelt: — Ezen törje Presan a fejét. — Talán feltételeket állított Őfelsége kormányra összeállítás tekintetében! — Nem, semmilyen feltételt nem állított az uralkodó — válaszolt Maniu határozottan.

A nemzeti parasztpárt végrehajtó-bizottságának kommunikéje óriási izgalmat váltott ki, mert teljesen felborította a helyzetet. Az ország egész politikai közvéleménye biztosra vette, hogy ma estére megalakul az új Maniu-kormány. A kibontakozásnak még a nyomai sem látszanak, mert valószínűtlen, hogy a nemzeti-parasztpárton kívül álló politikusoknak sikerülhetne olyan kabinetet összeállítani, amely a jelenlegi parlamenttel együttműködhetne. Presan tábornok e pillanatban nem tartózkodik a fővárosban és így, ha Károly király az ő közreműködésével akarja a kormányválságot megoldani, úgy erről csak pénteken lehetne szó.

Mindezen tények ellenére nincsen kizárva, hogy amennyiben bebizonyosodik, hogy evv. nem a parlament többségére támaszkodó koncentrációs kormány megalakítása lehetetlenségbe ütközik, úgy Őfelsége mégis Maniut fogja megbízni a tiszta nemzeti-parasztpárti kormány alakítására.

A politikai események újabb fordulata nemzeti-parasztpárti körökben nagy lehangoltságot keltett.

Barátságos viszonyt minden országgal

Károly király ezután sorba elhaladt a félkörben elhelyezkedett újságírók csoportja előtt, akik nemzetként állottak fel és mindegyik ország újságíróihoz intézett néhány szót. A francia újságíróknak a következőket mondotta: — Mély hálával vagyok eltelve Franciaország iránt ama meleg vendégszeretetért, amelyet hosszú időn keresztül számomra nyújtott. Romániát és Franciaországot régi baráti kapcsolatok fűzik össze és hiszem, hogy ez a kapcsolat a jövőben még jobban ki fog mélyülni.

Az amerikai újságíróknak a következőket mondotta: — Nagy elégtételre szolgál, hogy az Egyesült Államok sajtója mindig rokonszenvesen emlékezett meg személyemről. Sajnálom, hogy nem volt még alkalom személyesen átutazni Amerikába. Kérem, tolmácsolják meleg üdvözetemet az Egyesült Államok kiváló népének.

A jugoszláv újságíróknak ezt mondotta: —

— Talán mondanom is fölösleges, milyen barátság köti össze Romániát Jugoszláviával. Ez a barátság most csak fokozódni fog.

Most következtek az olasz újságírók:

A kisebbségi- és a zsidókérdés

Most egy érdekes pont következett, a magyar újságíró:

— Kényes dolog volna, — mondotta a király — a Magyarországhoz való viszonyunkról beszélni. A nemzetgyűlésen elhangzott beszédemben hangsúlyoztam, hogy jó szomszédi viszonyban akarunk élni az összes környező államokkal és ez természetesen Magyarországra is vonatkozik. Van egy speciális pont, amely a két országot szoros kapcsolatba hozhatja egymással, még pedig a mezőgazdasági termékek értékesítésének problémája. Azt hiszem, hogy a két ország szerencsésen működhetne együtt ennek a közös problémának megoldásán.

A kisebbségek jó királyukat fogják bennem találni

A kisebbségi újságíróknak ezeket mondotta:

— A kisebbségek körében sok szimpátiával találkoztam a multban és biztosíthatom, hogy a kisebbségek ugyan-

— Az olasz népet a közös származás, a vérség és az azonos temperamentum köti össze a románokkal. Hiszem, hogy barátság és testvériség fogja mindig jellemezni országaink egymáshoz való viszonyát.

— ezt a szimpátiát fogják megtalálni nálam. Románia kisebbségét úgy tekintem, mint jó románokat. A kisebbségek, akik jó polgárai akarnak lenni az országnak, bennem igaz királyukat fogják megtalálni.

Az újságírók itten az antiszemitizmus felől kérdezték meg a király véleményét.

Az antiszemitizmusnak nincs talaja a román nép lelkében

— Rosszul ismerik a román nép természetét és tévednek azok, akik azt hiszik, hogy az antiszemitizmus talajra találhat a román nép lelkében. Ha elszigetelten elő is fordulnak antiszemita zavargások, ezeknek nincs visszhangjuk a nemzet kebelében és a kormány támogatását is nélkülözik. Sőt, éppen ellenkezőleg, a román nép elítéli az antiszemita mozgalmat, a román kormány pedig kötelességének tartja azt kiirtani.

— Remélem, — fejezte be az uralkodó szavait — hogy sikerülni fog hűen viselkedni az, amit Önöknek mondtam.

Hogyan szerzett II. Károly király Párisban magyar vizumot?

Precup ezredes csak Fülöp bukaresti magyar sajtóattaséval való barátságára hivatkozva tudott vizumot szereznii az Eugen Nicolau névre kiállított utlevélre

Manoilescu, Precup ezredes, Nicoara őrnagy és Otetelescanu volt miniszter készítettek elő Károly király hazatérését

(Bucuresti-Bukarest, június 11. Az Uj Kelet tudósítójától). II. Károly király már a nyugodt és harmonikus uralkodás boldog óráit élvezi. Attól a pillanattól kezdve, hogy Románia földjére tette a lábát, egészen királyi próklamálásáig, olyan tüneményes gyorsasággal peregettek le a szenzációs események, hogy egészen háttérbe szorították az uralkodó hazatérésének romantikus regényét. Már pedig Károly király hazatérésének körülményei mindenképpen egy izgalmas királyregény érdekes fejezeteire emlékeztetnek.

Precup ezredes szerzett utlevelet Károly királynak. Nem volt könnyű dolog a párisi követségen elhelyezett különböző kémek éberségét kijátszani és Károly király fényképével Eugen Nicolau névre kiállított utlevelet szereznii. Mégis sikerült. Precup ezredes miután az utlevelet a kezébe kapta, lóhalálban nekilátott, hogy a különböző követségeken megszerezze azoknak az országoknak a vizumait, amelyek fölélyt keresztül repül majd Károly király repülőgépe. Minden követségen simán sikerült megszerezni a vizumot, a magyar követségen azonban nehézségeket támasztottak.

— Miért nem jelentkezik Eugen Nicolau személyesen a vizumért? — kérdezte a követségi titkár Precup ezredest.

Precup ezredes, aki mikor látta, hogy a követségen nehézségeket támasztanak, igen izgatott lett, már csak nem elírulta magát zavarában és csak néhány szót hebegett.

A követségi titkár erre gyanút fogott és udvariasan, de határozottan kijelentette, hogy az utlevél tulajdonosa személyesen kell jelentkezzék a vizumért.

A repülőgépeknek egy óra múlva indulnia kellett. Precup ezredes kérésre fogta a dolgot.

— A vizum nagyon sürgős — mon-

dotta — önök bizhatnak bennem — és ekkor egy szerencsés ötlete támadt... Az önk bukaresti sajtóattaséja, Fülöp hírlapíró személyes jóbarátom.

Bratianu Georghet fogják megválasztani a liberális párt elnökévé

Nem indítanak eljárást a felségsértéssel vádolt liberális vezérek ellen

Barbu Stirbey lemondott összes közgazdasági pozícióiról

Bucuresti-Bukarest, június 11. A Curenul feltétlen biztonsággal jelenti, hogy a Bratianu-család tagjai tegnap családi értekezletet tartottak Buftében. Stirbey herceg kastélyában. Az értekezleten Bratianu Vintila, Constantin és Gheorghie is résztvett. Ennek a tanácskozásnak messzire kiható eredménye volt. Barbu Stirbey herceg lemondott a romániai közgazdasági életben való részvételéről. Visszaadja elnöki megbízását az összes iparvállalatoknak, amelyek liberális párti, illetve a Bratianu-család tőkéjét forgatták. Táviratilag küldte el lemondását a Resicavasművek részvénytársaságnak is.

Rohamlépésekben bomlik a liberális párt

A liberális párt bomlása egyébként rohamlépésekben folytatódik. Tegnap délután, Vaitoianu tábornok után néhány percen kihallgatáson fogadta a király Zigre Miklós nagyváradi ügyvédet, volt erdélyi minisztert, akiről már régebben köz tudomású volt, hogy a karlistákkal szimpatizál és emiatt a liberális pártban nehéz a helyzete. Zigre a kihallgatása után kijelentette az újságíróknak, hogy kilépett a liberális pártból és hogy őt követni fogja az egész nagyváradi tagozat.

Bratianu Gheorghie akciója teljes sikerre számíthat. A moldovai liberális párti tagozatok vezetői tegnap értekezletet tartottak Jasiban és kimondották,

Amikor a követségi titkár Fülöp nevét hallotta, egyszerre megenyhült és szó nélkül ráütötte az utlevélre a vizumot.

Ime így kapta az ál Eugen Nicolau a bukaresti magyar követség szimpatikus sajtóattaséjának „protekciojára” a magyar vizumot. Csak napok múlva tudta meg Fülöp, hogy milyen szerepet játszott az ő neve II. Károly király romantikus regényében.

Csak ma került nyilvánosságra, hogy

tulajdonképpen kik készítették elő Károly király hazatérését. E célra hónapokkal ezelőtt egy bizottság alakult, amelynek tagjai Manoilescu,

Precup ezredes, Nicoara őrnagy és Otetelescanu volt averescanus miniszter voltak. Ez a 4 tagú bizottság pontról-pontra dolgozta ki az egész tervet és hogy milyen precízen dolgoztak annak legfőbb bizonyítéka, hogy ter-
vüket minden zavaró momentum nélkül a legsimábban tudták végrehajtani.

hogy mindenben azonosítják magukat Bratianu Gheorghie politikájával és követik őt az új uton. Lapedatu volt kultuszminiszter megafőta ugyan, hogy a kolozsvári liberális párt kettészakadt volna, de cáfolatának nyilvánvaló megdöntését jelenti az az új román lap, amely Kolozsvárt Natiunea Constantia címen megindult, mint a liberális tagozat hivatalos lapjának, a Natiuneanak ellenlapja. A kolozsvári liberális tagozatból való kilépések is megindultak. A Patria hasábjain dr. Ciobanu Virgil orvos jelenti be Lapedatuhoz intézett nyíltlevelében, hogy kilép a pártból, a Natiunea Constantianban pedig Xantopol és dr. Blaga ügyvédek fogadnak hűséget Károly királynak és fordítanak hátat a liberális pártnak.

Bratianu Gheorghet egyébként az éjszaka fél 12 órakor sürgős kihallgatásra kérte a királyt. Azt még nem lehet tudni, hogy milyen célja volt ennek a kihallgatásnak.

Bratianu Gheorghie akciójához esatlakozott tegnap a liberális párt dolmányos tagozata, amelynek Neamtu krajovai bankigazgató az elnöke. Miután a jasi, krajovai és kolozsvári tagozatok szétbomlása tartományi jelentőséggel bír. Bukarestben biztosra veszik, hogy rövidesen az egész liberális párt követni fogja Bratianu Gheorghet s a régi vezérek: Bratianu Vintila, Duca, Anghelescu és Argetoianu magukra marad-

nak és valószínűleg vissza is vonulnak a politikai közéletből.

A Viitorul tegnapi számában igyekszik előző álláspontján enyhíteni és a párt manifesztumának más magyarázatot adni, mint az első napon történt. A liberális pártban egyébként tegnap egész napon át folytak a tanácskozások. Bratianu Vintila úgy látszik, a vidékről tömegesen érkező tiltakozó tívratok következtében kezdi belátni, hogy elveszti a talajt lába alól, ezért visszavonulót fúj és többek között kijelentette, hogy boldog lesz, ha pesszimizmusa nem nyer beigazolást, mert akkor Románia is boldogulni fog. Beavatott körökből biztosra veszik, hogy Bratianu Vintila talán még ma levonja magatartásának konzekvenciáit és lemond a pártelnökségről, amelyre utódjául Bratianu Gheorghet választaná meg. A liberális párt megmentésének ez volna az egyetlen módja. Bratianu Vintilát a lemondásban követnék a pártvezetőség mindama tagjai, akik a hétfői határozathozatalban résztvettek, így elsősorban Anghelescu, Costinescu és Inculescu.

A Tara szerint Duca tegnap barátival megbeszélést tartott, amelynek alapján elhatározta, hogy tanácsolói fogja Bratianu Vintilának a visszavonulását, maga pedig igyekszik megmenteni egy a liberális párt, mint saját maga lehetőségét. Az a vélemény azonban, hogy Ducának ez a lépése, tekintettel szombati nyilatkozatára, elkészt.

Jantzen
Benger
V T. és
Tricotage

gyártmányu

fürdőruhák

a legújabb színösszeállításban,
óriási választékban, olcsó árakban
már kaphatók

Sándor

költő-szövött és rövidáru
üzletében
Cluj, r. Unirii 9.

Mária
merga

A királyné kat

Mária királ

Cluj-Kolozsvár,
Kelet tudósítójától
király hazaérkezé-
lemény különös é-
Mária királyné te-
mert az elmúlt hét-
arról adtak hírt, h-
mult hét péntekjé-
tet és még ugyana-
roy király repül-
toppant, kézenfekv-
Mária királyné fi-
utazott külföldre.

Azóta a királyné
ta ezt a verziót. E-
udvaron, ahol a-
vele fia szerencsés-
nek hírt Mária ki-
mel fogadta és ör-
zést afőlött is, hog-
osztatlan lelkesed-
rallyá akarja pro-
távollét után vára-
ceget. Mária királ-
rendkívül megleh-
szöntötte a trónra.

Harmadszor Mü-
királyné alkalmat
cafolására. Ezutta-
lap müncheni tud-
terjut, amelynek é-
lapunk tegnapi szá-
dunkban van enne-
kes interjúnak egé-
szövegét közölni.

A királyné szom-
meg Münchenbe, a-
nyitott lakosztá-
mes” munkatársán-
audienciát kapni a-
Mária királyné, a-
nak látszott, az a-
adta az amerikai l-

— Cáfolja meg
a híreszteléseket
elmenekültem vo-

— Oberammer-
elő volt készítve
állapított progr-
reggel megyek
ahonnan szerdán
henlohe-Langebu-
télyába utazom
vissza Bukarestb-

— Magától é-
nyilatkozhatom
helyzetéről, hisz-
mi történi odab-

E rövid beszélge-
visszavonult két n-

Langeburg herceg
nagyhercegnővel.
rályi jelzésű auto-
Park Hotel kapujá-
asszonyt Oberamm-
rályvendég jelenl-
keltett a Park Ho-
kuma között. A ki-
gauban Rave bár-
meg udvarhölgyév-
együtt.

Az amerikai hír-
való este sikerült
királynétől, szerete-
kozatot kapni. Am-
belépett, a nyitott
hallotta, hogy a ki-
vü telefonbeszélget-
Amikor névjegyet
asszonyhoz, a ki-
egy ezredes sajn-
hogy a királyné n-
A riporter ezel-
olytatott beszélge-
minden kérdése ut-
né lakosztályába
nak a választ.

Igy közölte az
újságíróval, hogy
pontosan értesülv-
nyekről. Károly
szombatn reggel
écci követőtől. A-
közölte ezután az
apíróval, hogy a-
mondott és Miron-
szíster alakította
A királyné megüz-
hírlapírónak, ho-
eről nem tudott s-
eg haza fog tér

Mária királynét vasárnap reggel Oberammergauban egy amerikai újságíró informálta a bukaresti eseményekről

A királyné kategórikusan megcáfolta azokat a híreket, hogy fia hazaérkezése elől utazott volna külföldre. Egy érdekes interjú története

Mária királyné kijelentette az amerikai újságírónak, hogy pénteken tér haza Bukarestbe

Cluj-Kolozsvár, június 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Amióta II. Károly király hazaérkezett, a politikai közvélemény különös érdeklődéssel fordult Mária királyné felé, annál is inkább, mert az elmúlt héten a lapok állandóan arról adtak hírt, hogy a királyné az elmúlt hét péntekjén elhagyta Bukarestet és még ugyanazon nap estéjén Károly király repülőgépen a fővárosba tért, kézenfekvő az a feltevés, hogy Mária királyné fia megérkezése elől utazott külföldre.

Azóta a királyné már többször cáfolta ezt a verziót. Először a bécsi pályaudvaron, ahol a román követ közölte vele fia szerencsés hazaérkezését, aminek híre Mária királyné látható örömmel fogadta és örömeinek adott kifejezést afölött is, hogy Románia lakossága szívesen fogadja és a királyné akarja proklamálni a négy évi távollét után váratlanul hazatért herceget. Mária királyné nyomban ezután rendkívül megleghangu táviratban közölte a trónralépő uralkodót.

Harmadszor Münchenben keresték a királyné alkalmát a híresztelések megcáfolására. Ezúttal egy nagy amerikai lap müncheni tudósítójának adott interjút, amelynek érdekes szövegét már napok tegnapi számában közöltük. Munkánkban van ennek a rendkívül érdekes interjúnak egész lefolyását és teljes szövegét közölni.

A királyné szombaton este érkezett meg Münchenbe, ahol a Park Hotelben nyitott lakosztályt. A „New York Times” munkatársának sikerült nyomban audienziát kapni a felséges asszonytól. Mária királyné, aki rendkívül fáradtnak látszott, az alábbi nyilatkozatot adta az amerikai hírlapírónak:

— Cáfolja meg energikusan azokat a híreszteléseket, hogy Bukarestből elmenekültem volna.

— Oberammergaui utam már régen elő volt készítve. Az előzetesen megállapított program szerint holnap reggel megyek Oberammergauba, ahonnan szerdán nővéremnek, Hohenlohe-Langeburg hercegnőnek kastélyába utazom és pénteken térek vissza Bukarestbe.

— Magától értetődik, hogy nem nyilatkozhatom országom politikai helyzetéről, hiszen nem tudom, hogy mi történik odahaza.

E rövid beszélgetés után a királyné visszavonult két nővérel, Hohenlohe-Langeburg hercegnővel, Cyrill orosz nagyhercegnővel. Vasárnap reggel királyi jelzésű automobil állott meg a Park Hotel kapujában, amely a felséges asszonyt Oberammergauba vitte. A királyvendég jelenléte nagy szenzációt keltett a Park Hotel nemzetközi publikuma között. A királyné Oberammergauban Rave báró villájában szállt meg udvarhölgyével és komornájával együtt.

Az amerikai hírlapíró, akinek előtte való este sikerült interjút szereznie a királynétől, szeretett volna újra nyilatkozatot kapni. Amikor a villa kertjébe lépett, a nyitott ablakon keresztül hallotta, hogy a királyné francia nyelven telefonbeszélgetést folytat valakivel. Amikor névjegyet beküldte a felséges asszonyhoz, a királyné szárnysegéde, egy ezredes sajnálattal közölte vele, hogy a királyné nem fogadhatja.

A riportert ezek után az ezredessel folytatott beszélgetést, aki az újságíró minden kérdése után bement a királyné lakosztályába és hozta a hírlapírónak a választ.

Igy közölte az ezredes az amerikai újságírónak, hogy a királyné nincsen pontosan értesülve a bukaresti eseményekről. Károly herceg hazatéréséről szombaton reggel kapott értesítést a bécsi követőtől. Az amerikai hírlapíró közölte ezután az ezredes utján a hírlapírónak, hogy a Maniu-kormány lemondott és Mironescu volt külügyminiszter alakította meg az új kormányt. A királyné megüzente szárnysegédével a hírlapírónak, hogy Károly hazatérése elől nem tudott semmit. Hogy a herceg haza fog térni, azt Bukarestben

mindenki tudta, az időponttal azonban senki sem volt tisztában.

— Lehet, — tette hozzá az ezredes — hogy Károly herceg éppen azt az időpontot választotta hazatérésére, amikor édesanyja nem volt az országban. Mária királynénak egyébként semmi oka sincs arra, hogy utjának programját megváltoztassa és az eredeti terv szerint pénteken hazatér Bukarestbe.

Ezután a szerepek váratlanul felcserelődtek. Az ezredes intezett gyors kérdéseket az újságíróhoz.

— Mit mondanak a liberálisok, mit csinál Bratianu? — kérdezte.

Az újságíró elmondta, hogy értesülései szerint a liberális pártban megbomlott az egység. Bratianu George hosszú tanácskozást folytatott Mironescu miniszterelnökkel és minden fel arra mutat, hogy be fog lépni az új koncentrációs kormányba.

Az ezredes nyomban közölte ezt a hírt a királynéval, akit, úgy látszott, rendkívül érdekel az amerikai újságíró közlése.

Az újságíró újra megpróbált bejutni a királyné lakosztályába, de az ezredes hajthatatlan maradt. Inkább ő beszélt tovább.

— Mária királyné — mondotta az ezredes — tudott fiának hazatérési tervéről, de semmilyen irányban sem őhajította a herceget befolyásolni. Amikor hírül vette fiának szerencsés hazaérkezését, két fiának táviratilag üzent: „Fiaim, mindkettőtököt öllek!”.

Az ezredes ezután tovább folytatta az újságíró faggatását: — És mi van Elena hercegnővel? — kérdezte.

— Bukarestből származó értesüléseim szerint — mondotta az amerikai hírlapíró — megsemmisítik Elena hercegnő válólelétét.

Az ezredes nyomban közölte ezt a hírt a királynéval, azután visszatért a hírlapíróhoz, akivel közölte, hogy a királynét rendkívül érdekelte a hírlapíró közlése.

Az ezredes később Ileana hercegnő lelki depressziójáról beszélt a hírlapírónak. Elmondotta, hogy ezt a kérdést a külföldi sajtó túlszínezte és botrányos színben igyekeztek beállítani. Bent az országban is hasonló intrikákat szöttek a hercegnő személye köré.

Bucszóban az ezredes újra hangsúlyozta, hogy Mária királyné nem tudhatja, mi fog Bukarestben történni.

— A királyné — fejezte be szavait az ezredes — semmi esetre sem fog beavatkozni belpolitikai kérdésekbe.

Az elmúlt éjszaka teljes megegyezés jött létre a párisi bankárkonferencián a Young-kötvények kibocsájtási árfolyamára vonatkozólag

Páris, június 11. Ma éjszaka a bankárkonferencián teljes megegyezés jött létre. Az egyezményeket alá is írták. A bankárok megállapodtak abban, hogy a Young-kötvényeket, Franciaországot kivéve, 90 százalékos árfolyamon bocsájtják ki. Franciaországban, ahol a kötvények adómentességét élveznek, a kibocsájtás 98 százalékon történik.

Az államok a kibocsájtásban a következő arányokban vesznek részt: Franciaország 2215 millió francia frank,

Anglia 12 millió font sterling, Olaszország 110 millió lira, Egyesült Államok 98 és egyengetett millió dollár, Németország 36 millió márka, Svédország 110 millió svéd korona, Svájc 92 millió svájci frank, Hollandia 74 millió hollandi forint, Belgium 35 millió belga frank értékben.

A bankárok közvetítési díja Amerikában 4 százalékos, a többi országokban valamivel kevesebb.

Páris, június 11. Az Egyesült Államokban és nyolc európai fővárosban

holnap és pénteken teszik ki jegyzésre a német birodalom 5 és féléves kölcsönét.

A bankárkonferencia és a nemzetközi jóvátételi pénztétel delegátusainak közös értekezlete utolsó ülésén kilencórás ülés után fogadták el az egyezményeket. Három jegyzőkönyv került aláírásra. Egyik az általános, a második a részletes szerződés, míg a harmadik a kölcsön kibocsájtási prospektusa.

Danilo, akit egy hét alatt háromszor tartóztatták le, újra szabadlábon van és Borgóprundon agitál

A máramrosszigeti vizsgálóbíró szabadlábra helyezte Danilót, akit rögtön vonatra ült és Borgóprundra utazott

Cluj-Kolozsvár, június 11. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Constantin Danilót hol itt, hol ott bukkant fel. Érthetetlen és rejtélyes ez a játék, amit a hatóságok ezzel a patentírozott antiszemita vezérel játszanak. Néhány nappal ezelőtt Borgóprundról jött a hír, hogy Danilót tartóztatták. Másnapra rá már Máramarosban bujkált Danilo és a Priszlop tetején Cibo faluban fogta el a máramrosi csendőrkapitány.

Danilót ekkor a máramrosszigeti ügyészségre szállították, ahol őrizetbe vették. A vizsgálóbíró nyomban megkezdte az antiszemita vezér kihallgatását, akit felekezeti elleni izgatás címén fogtak perbe. Danilo a vizsgálóbíró előtt tett vallomásában mindent letagadott és azt állította, hogy békés szándékkal jött Máramros megyébe és eszeágában sem volt a parasztokat a zsidók ellen izgatni. Talán ennek a vallomásának köszönhető, hogy a vizsgálóbíró egy napi fogvatartás után szabadon bocsátotta azzal, hogy az eljárást tovább folytatják ellene.

A csendőrség azt az információt adta munkatársunknak, hogy miután a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte a fiatal antiszemita vezért, ők újból tartóztatják és gyalogszerrel fogják őrsről-őrsre kísérni, egészen Kolozsvárig, ahol a sziguranca inspektorátusnak adják át. Munkatársunk érdeklődött a kolozsvári sziguranca inspektorátuson, ahol azonban nem tudtak arról, hogy Danilót a szigeti csendőrség tartóztatta volna, még kevésbé arról, hogy csendőrfedezettel utban volna Kolozsvár felé. Csak két dolog lehet

séges: a csendőrség vagy egyáltalában nem vette újra őrizetbe Constantin Danilót, vagy pedig valamilyen rejtélyes módon Danilonak sikerült megszabadulnia fogságából.

Az antiszemita vezér azonban, annak ellenére, hogy rövid egy hét leforgása alatt háromszor tartóztatták le, mégis szabadlábon van. Sőt nemcsak szabadlábon van, de háborítatlanul folytatja tovább antiszemita manipulációit ezúttal újra Beszterce-naszód megyében, Borgóprund környékén. Mialatt a közvélemény úgy tudta, hogy Danilót Kolozsvárra kísérteti a máramrosszigeti csendőrség, azalatt a jasi diákvézér háborítatlanul utazott a vonaton, hogy tovább folytassa izgató munkáját. Hétfőn délután a dési vonattal betoppant Borgóprundra, ahonnan gyalogszerrel rándult át a közeli Borgótiha faluba. Ez a kis beszterce-naszódmezei falucska Constantin Danilo főhadiszállása, itt van a legtöbb euzista és itt székelnek a jasi diákvézér főadjutánsai is, akik habozás nélkül hajtják végre Constantin Danilo minden rendelkezését.

Vasile Monda, akinek autófuvározási vállalata van, egy Pureel nevű elemi iskolai tanító, Simion Tonea és Parmazan Kelemen a vendéglátó gazdái Constantin Danilonak, aki akárhányszor is tartóztatják le, a beígért időben mégis megérkezik Tihára.

Hétfőn délután a borgói villamosvassalut Dornavatrára utazott Danilo. Adjutánsai két állomáson keresztül kísérték el a vonaton. Az uton antiszemita gúnydalokat énekelték, közben Danilo lázító beszédet tartott a

vonaton utazó parasztoknak, azt ígérte, hogy rövidesen újra Borgóra jön, ezúttal azonban száz diák kíséretében fog érkezni és rendet fog teremteni Borgón.

Hogy Dornavatráról hova utazott Danilo, azt természetesen nem lehet tudni. Nincs kizárva, hogy rövidesen újra felbukkan valahol, míg a szigeti vizsgálóbíró hiába várja, hogy az általa szabadlábra helyezett antiszemita vezér kihallgatásra megjelenjék.

Uj kedvezmény vendégléknénk

Ezen lap előfizetőinek meglegedésére nyújtott

20 %

kedvezményt szobaárainkból

10 %

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivéve) módunkban van az UJ KELET kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni

Magyar Kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

PARK SZÁLLODA Budapest

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltés.)

kik készítettek elő hazatérését. E célra állt egy bizottság alakított tagjai Manolescu, Nicoara őrnagy és volt averscanus miniszter tagja bizottság pontozta ki az egész tervet a precízen dolgozták bizonyítéka, hogy teravaráro momentum nélkül tudták végrehaj-

meg-nökövé

ellen

pozícióiról

leg vissza is vonulnak etből. gnapij számában igyek-pontján enyhíteni és a manak más magyaráza-z első napon történt. A n egyébként tegnap-folytak a tanácskozá-ntíla úgy látszik, a vi-n érkező tiltakozó táv-ztében kezdi belátu-talajt lába alól, ezért-i és többek között kife-ldog lesz, ha pesszimiz-beigazolást, mert akkor-fogulni fog. Beavatott-vezik, hogy Bratianu-g ma levonja magatar-enciát és lemond a-amelyre utódjául Bra-választanak meg. A-egmentésének ez volna-ja. Bratianu Vintlát a-vegnék a pártvezetőség-akik a hétfői határo-estvtettek, így elsősor-Costinescu és Inculét-Duca tegnap barátai-tartott, amelynek alap-hogy tanácsolni fogja-ának a visszavonulást, egyekszik megmenteni-párt, mint saját maga-a vélemény azonban, az a lépése, tekintettel-ozatára, elkésített.

övött és rövidáru izletében
r. Unril 9.

Bécs, a parkok és fürdők városa

A gyermekek paradicsoma. A week-endező nagyváros

II.

A nagyváros élete az utcákon zajlik le és a parkokban pihen meg. Mig egy kisvárosra az jellemző, ami a falak között történik, a szobák belsejében és csak művész keze simíthatja a falakat átlátszó üveggé, amelyen keresztül pillanthatunk, — addig a nagyváros üvegautói és a bankok üvegajtói könnyen, mindenkinek hozzáférhetően mutatják a mozgó, forgó életet s az élet rohamát. A parkok pedig a szünetet jelentik, azt a szünetet, amely a zenét élvezhetővé teszi. A Ring mentén minden 10 percben egy új park kínálja hűvösségét és székeit, a nagy épületek Rathaus, Burg, Votikirche parkok gyűrűit húzzák magukra, az egész város egy nagy sivatag, kis zöld parkoázisokkal. Jellemző erre a városra, hogy legalább egy parkot vagy fürdőt, vagy nagy középületet (Gemeindehaus) mindig építenek. Az anyagilag annyira lesújtott város, egy kis ország még kisebb középpontja, mindig milliárdokat fordít építkezésre. Most kezdték építeni a Wahringersstrassen Bécs első felhőkarcolóját.

A parkok óriása a Türkenschanz-park. Nem mérhető London híres park jához, amely akkora, mint Cluj városa és az a nevezetessége, hogy a füre is szabad rálépni — nem, itt kisebb területtel kell beérnünk, a fü is tiltott terület, de kárpótlásul annyi szép fa és virág van mindenfelé, a színeknek és illatoknak olyan szimfóniája, amelyhez hasonló nálunk a festők paradicsoma. Nagybánya; de itt minden nagyban, ápoltságban és tökéletességben. Van itt fenyőfakollekció 10 változatban, tölgy és bükk óriások, gesztenyefa, mely krinolint öltött és a földet seprí leveleivel, a zöld minden árnyalata, fel egész a sötét vörösig — levélben. És a virágok! Egy alpesi tájék, mohok és zuzmók, a havasi gyopár épp nyiladozik, rododendron és iris.

A „közönséges“ bokrok a tavasz sorrendjében egymásnak adják a kapu kulcsot: az orgonabokrok után itt az akác, a jácmin, a hárs és a bodza. Egy illat a park, fürödni lehet a levegőben. De fürödni lehet a „gyermek-fürdőben“ is, ha abban a szerencsés korban van valaki, hogy ide beeresztik. A közvélemény Bécs egy csomó szabadfürdőt építtetett gyermekek számára, díjtalanul fürödhet benne minden gyermek, a gazdag is. A vetkőzésre kis ház áll a medence mellett, amelynek állóvizében lubickolnak a gyermekek, a felnőttek ellenőrzése alól felszabadulva. Egy uszómester figyeli őket, ez az egész! De jól eligazodnak ők egymás között is! Fürdő után napra fekvésnek s ha megelégteltek, felöltöznek és beülnek a tejesarnokba, amelynek egyetlen hibája, hogy ott bizony fizetni is kell!

Hát a szegény felnőttek hol fürödnek? A városban számtalan Volksbad áll rendelkezésükre, ahol pár garasért (3 lej körül) lezuhanyozhatják magukat. (10 lejért ülő fürdőt is kapnak.) Hogy a Türkenschanz-parkot elkerülhessük magunknak, rajzolnunk kell: rengeteg zöld között kanyargó, szépen kövezett utakat, tó és aranyhal jobb-balra, hattyúk és vadludak, szökőkút, szobrok — és rengeteg gyermeket.

Gyermekek tolokoesikban és gyalog és meginduló, vigan futkosó és labdázó gyermekek, a pár hetestől fel egész a tíz évesig (a 11 éves már Fraulein és esetleg már udvarolnak is neki) gyermekek, az egész város legápoltabb, legfeltettebb, legragyogóbb kincsei — egy nagy pompázó gyermek hadsereg! Paradicsomi állapotok uralkodnak itt: egy kis nadrág vagy egy kötő az egész viselet, a gyermekek bátran játszhathatnak a homokban (és milyen finom selyemhomokban!) nem kell ügyelniük a selyemruhájukra. Frissen fürödvé és naptól barnára piritva — ez Bécs jövődó generációja! Egy kis fiu, 2 éves lehet, megáll a gyermekkoosija mellett, komolyan, fontoskodva: „Ezt le kell innen kaparnom!“ — kapar, kapar. A kisé-

rője türelmetlen lesz, menni akar, húzza a gyermeket. A gyermek sir, a paradicsomi béke elromlott. Sir, sir. Egyszerre megáll, a kocsi elé feszíti magát: „Ezt le kell kaparnom!“ mondja és folytatja a műveletet. A felnőttek, szegények, olyan nehezen értenek meg valamit, a gyermekek állhatatosak és komolyan kell lennie, ha el akar náluk érn valamit.

Két gyermek sétál el mellettem, két leánya. A kisebbik versben beszél: — Liebe Schwester weiss ich nicht Bin ich oder bin ich nicht! Négyéves lehet, ha ez a filozófia saját termék és nem az óvodáé, akkor itt várhatunk valamit, — de szinte biztosra veszem, hogy a gyermek pillanatnyi alkotása, mert ugye az óvodában csupa gyermekes dolgokra tanítják a gyermekeket. Ez a nagy gyermekert itt egészséges szépségeivel olyan természeti csoda, hogy szeretnénk plakátokkal felhívni az emberek figyelmét: „Ne menjetek, emberek, a Cirkusz Kroneba! 40 oroszán és 16 tevé nincs olyan látványosság, mint egyetlen gyermek, aki a természetben egyedül szórakozik! És azonkívül bespóroltok 5 sillinget. Belépés díjtalan! Itt látható a Gyermekek nagy Állatkertje!“

Hétköznap is tele vannak a parkok. De ünneppalán valósággal sorba kell

állni ülőhelyért, mint a háboru idején a husért. Kora reggel kezd özönlöni a városi nép a parkok és kirándulóhelyek felé. A dírdlik és hosentragek felvonulnak, a fényképezőgépek és hátizsákok gyűlést tartanak. Délre a város valósággal kiürül. A nép az erdőben és szomszédos fürdőhelyeken week-endezik.

Megnéztem Bécs egyik szép fürdőhelyét, Klosternenburgot. Egy kis fürdőváros, week-end-házakból. Takaros kis nyári lakások, ideiglenesen, nyárra berendezve, a cirkuszok mozgósínházaik juttatják az ember eszébe, a boldog tulajdonos, ahogy főz, ugy eszik, sőt alusza álmát, — vannak, akik itt töltenek töltenek 2-3 hónapot egész nap fürdőruhában járkálnak, esznek és pihennek a napon. Van tenniszhely, eukrázda, tánc és mindenütt — viz. Persze zene is van, sőt! katonazene. A fürdőtrikós táncoló párok, tudja Isten, szokatlan vagy mi, de nem gusztyusosak.

A kiránduló egy órát zötyög villamoson, (míg odaér legyalogol egy fél cipőtalpat), befizeti a beléptidit, megélvezi a vizet, a meleg napot, ülőhelyre várni kell, míg valaki végez. Jönnek a zenészek, tapsolni kell, örült zaj nélkül is, most meg mindenki ordít, hogy a zenét tulharsogja, a térére fektetett papíron megebédél, aztán megy tenniszezni, vagy táncolni, este agyonnyomják a villamosban, félholtan hazaérkezik, elalszik, mielőtt le bírná oltani a villanyt — s ezt nevezik egy vasárnap mulatságnak!

Hamburg-Becsky Irén.

Jugoszláviaellenes tüntetések Rómában

Roma, június 11. Bariból érkező jelek szerint, tegnap nagy jugoszláviaellenes tüntetések voltak az olasz fővárosban. A fasiszta diákegyesületek kongresszust tartottak Bariban, amelyre az egész országból jöttek delegátusok. A kongresszus befejeztével mintegy 500 főnyi fasiszta diákegyesület a jugoszláv konzulátus épülete elé vonult és zajosan tüntetni kezdett Jugoszlávia ellen. Az

épületre közép zudult és a jugoszláv címer megrongálódott. A diákság Dalmáciának Olaszországba való bekebelezését követelte. Néhányan Franciaország ellen is tüntettek. A tömeg később a bari prefektúra elé vonult, ahol egy jugoszláv és egy francia zászlót nyilvánosan elégették. A rendőrség tehetetlen volt a tömeggel szemben.

Személyvonat és automobil borzalmas karambolja

Berlin, június 11. A Köln melletti Siegburg közelében tegnap délután rettenetes katasztrófa történt. Egy hatalmas gépkocsi, amelyen a sofőrön kívül két utas ült, nagy sebességgel száguldott a vasuti pályatesten keresztül haladó országúton. Miután a sorompó nem volt leeresztve, a sofőr teljes lelki nyugalommal vezette a sínekre a gépet. Abban a pillanatban, amikor a pályatestre ért a gépkocsi, egy éles

kanyarodóból hirtelen feltűnt a Siegburg felé haladó személyvonat, amelynek mozdonyra elkapta az automobil és darabokra zuzta. Romjainak egy részét csaknem száz méter távolságra magával hurcolta. A sofőrt és a két utast valósággal cafatokká tépték a mozdony kerekerei. Testrészeitek úgy szedték össze a szerelvény alól. A vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófát a pályáor hanyagsága okozta.

Edison és Marconi rádió fog beszélni a berlini elektromosági világkonferencia bankettjén

Berlin, június 11. Június 14-én Berlinben nemzetközi erömuvi konferenciát fognaktartani, amelynek már eddig is többrendbeli érdekessége van. A konferenciára megérkezett Edgard Merill, amerikai gyáros, hírneves elektrotechnikus, aki magára vállalta a konferencia vezetését. Mint neves szervező a konferencia előkészítésének munkáját is vállalta. Eddig Merill ur a következő képpen diszponált:

Akonferencia tárgyalásai után, június 18-án a berlini Sportpalastban ünnepi banket lesz, amelynek során drótnélküli uton beszélgetést fognak folytatni a tengerentúli országokkal. Rádióbeszélgetést fognak folytatni San-Franciscóval, ahol Owen D. Young, a General Electric igazgatója és M. S. Sloan fognak a leadóállomásról beszélni a bankettel, ahol felvevő és leadókészülékek lesznek felszerelve.

Ezután át fogják kapcsolni a leadást

a New-yerseiben levő Orange városba, aihol Thomas A. Edison tartózkodik. Edison megígérte, hogy hajlandó beszélni mondani, amit nyugodtan megtapsolhatnak Berlinben. A tapsokat ő noha ott lesz mellette a felvevő állomás, nem fogja hallani, mert az agg, de rendkívül tudós már elvesztette hallóképességét. Köttgen és Oskar von Miller fognak válaszolni. Edison titkára le fogja fordítani angolra a két német technikus beszédét, amire Edison válaszolni fog.

Majd London kerül sorra, ahonnan Marconi fog beszélni a banket résztvevőivel. Marconi után ugyancsak Londonból lord Derby fog érintkezni a bankettel a csatornán át. A beszélgetéseket nemcsak a Sportpalastban összegyűlt konferenciái tagok fogják hallani, hanem a Sportpalast előtti térségen is, sőt néhány gyárban is, ahol az egybegyűlt munkásoknak alkalmuk lesz meghallani Edison és Marconi beszédeit.

Másodszor is gazdát cserélt egy híres cári aranyteríték

Newyork, június 11. A napokban érdekes arany- és ezüstneműt adott el Newyork egyik híres mügyűjtője. A szerviz minden egyes darabján az orosz császár és császárné monogramjai láthatók. Az arany- és ezüstneműnek érdekes az eredete. 1790-ben Potemkin herceg, II. Katalin cárnő kegyeltje nagy kertünnepséget rendezett a cárnő tiszteletére. A bankettre a herceg külön arany- és ezüst szervizet rendelt, amellyel az egész társaság csodálkozását felbresszette. A desszertet drágakövekkel kirakott aranytálakon szervizrozták, de a briliánsok és a drágakövek lazán voltak belefoglalva, tisztára azért, hogy a vendégek közül mindenki egy-egy darabot magával vihessen. Azt mondják, hogy voltak, akik az aranytányért is maguknál felejtették.

Potemkin ékszeresze egy zsidó ötvös művész volt, akinek meg kellett elégednie a dicsérettel, mert pénzt sok szorgalmazás ellenére sem kapott. Egy alkalommal, minthogy őt magát is szorongatták hitelezői, audienciát kért a császárnétól és keserűen panaszkodott előtte Potemkin hercegre, aki akkor igen gazdag volt és könnyen ki tudta volna fizetni a szerviz árát. Katalin cárnő nem szerette, ha udvartartásának emberei ilyenfajta adósságokat csináltak, nagyon felháborodott és azonnal magához kérte kegyeltjét. Megkérdezte tőle, igaz-e, hogy az ékszeresnek még mindig tartozik. Potemkin nem tagadta ezt az ügyet, már neki is körmére ég, de fontosabb ügyei miatt nem jutott hozzá, hogy a zsidó ötvöst kielégítse.

Elmult néhány hónap és Potemkin még mindig nem fizetett. A cárnő megtudta ezt, de ekkor már nem kérte magához a kegyeltet, hanem ugyanannél a zsidónál hasonló szervizet rendelt és a legközelebbi lakomán ezzel terítette a társaság tagjai lázas kíváncsiságga lesték, milyen meglepetést tartogat számára a cárnő. Ő maga is kíváncsi emelte fel a födelet és ajándék helyett egy cédulát talált a császárné kezében: „Illik egy orosz hercegtől, hogy adósságait rendesen fizesse.“ A cédula alatt pedig ott volt az ötvös számlája Potemkin savanyu ábrázattal megígérte, hogy a számlát utolsó kopéki kifizeti. Ezt meg is tette, de nem bankjegyen, vagy aranyban, vagy ezüstben, hanem, hogy a zsidót megbosszantsa, a legapróbb rézpenzzel fizetett. A vakmerő zsidó, aki pénzt bátor volt kérni, heteken át olvashatta a millióra rugó aprópénzt.

A cárnő szervizét egy amerikai műliomos vásárolta meg, aki nyilván nem aprópénzzel fizetett.

Jó könyvek

Az utóbbi hónapok könyvterméséből mindenféle izlés, irodalmi érdeklődő megtalálja a megfelelő művet. Közönséges kritika egyaránt elismeréssel fogadta ezeket a könyveket.

Komáromi: Az Ósdiák vköt. Lei 160-
 Docy J.: Arany János vköt. „ 198-
 Mark Twain: A titokzatos idegen vászonkötésben „ 96-
 Markovits R.: Aranyvonat „ 160-
 M. C. Weyer: Egy férfi a multjára borul vkötésben „ 160-
 Hay Gyula: Színhely: Budapest, idő: 10 év vkötésben „ 90-
 Benn: Háboru — — — — — „ 204-
 Remargue: Nyugaton a helyzet változatlan — — — — — „ 120-
 Remarque: Nyugaton a helyzet változatlan — — — — — „ 163-
 Munk Arthur: A nagy káder „ 164-
 Fábán Béla: Hat ló 40 ember „ 136-
 Ludwig: Julius 14. — — — — — „ 228-
 Arnold Zweig: Grisa örmeister I-II. kötet — — — — — „ 216-
 Kessel: A repülőtest — — — — — „ 108-
 Ilja Ehrenburg: Moszkvai sikátor — — — — — „ 108-
 Révész Béla: Egyedül mindenki — — — — — „ 120-
 Földi M.: Kezdődik újra minden — — — — — „ 238-
 Jack London: A mayák kincse „ 198-
 Oppenheim: A fekete pásztor „ 54-
 Renard: Flechambeau urból bacillus lesz — — — — — „ 54-

Kapható az „Uj Kelet“ könyvtárában.

Kolozsva

Amióta királ

Cluj-Kolozsva tudósított események és s be szorítják a járt. Minden ki megsemmisül a hatalmassága ami kisse érdekesebb a d ben a történelm: nem is volt Kolozsváron. Na csend uralkodott vényszéken, a letlen játékána a nagy horder ezt magukkal? utóbbiban van egy. Tény az, ban: nem volt. Amikor ma d órség bünygi megszokott elő ma is üresen készitősebbe.

A bünygi egy fiatal delik nek hívják, me mincadzor sir hogy ő ártatlan Malom-utcában fát, egyszerűen el a tyukot.

M. J. azonban figura a rendő ban és profilja nőzők képtárba hisz neki és b szítése, minden nek szavaiban — Detektiv bünyőző — eskü utra tértem, hi azóta megjavu esületes fiu va a tyukot...

Benyitok a biztos hiedelem lami szenzáció vil barátságos itettek. Oda katlan jelenség eseményt tartó lódtam. A büny a politikai eseményekben: — Ugy várjuk foglaljon helye — Ki lett a — Mi baj van — Igaz-e, ha hallgatáson fog egymást kerget a kérdések.

Junius 15.-ig minden idegennek jelentkezni kell

Az új rendelet szerint minden idegen részére könyvecskét állítanak ki

Cluj-Kolozsvár, június 11. Az Uj Kelet tudósítójától. Bukaresti munkatársunk jelentése alapján, már két héttel ezelőtt közöltük az idegen ellenőrzésről szóló rendelet teljes szövegét.

A kolozsvári rendőrség a mai napon küldte meg átírtban szerkesztőségünknek a rendeletet, amelynek különös fontosságára való tekintettel, újra helyet adunk.

A rendelet szerint június 1-től 15-ig minden Romániában tartózkodó idegen állampolgárnak jelentkeznie kell az új munkavédelmi törvény alapján. Minden idegen állampolgár, aki valamely mesterséget vagy foglalkozást űz, megkapja az ellenőrző munkakönyvet.

Nem kell azonban revízióra jelentkezniök a következőknek:

1. Tanulóknak, akik valamilyen román egyetemen, vagy felső iskolán folytatják tanulmányaikat.

2. Artistáknak, színészeknek, középiskolai és egyetemi tanároknak, lelkészeknek, szerzeteseknek, apácáknak.

3. Kereskedelmi és ipari cégek tulajdonosainak, külföldi cégek romániai megbízottainak és utazóknak, akik nem állandó jelleggel tartózkodnak az országban.

4. Külföldi hírlapíróknak és távirati ügynökségek megbízottainak.

Ezeknek nem kell jelentkezniök, valamint azoknak sem, akiknek a belügyminisztérium 1929 márciusi rendelete alapján az illetékes vármegyei prefektúra Dovada Speciálát állított ki.

A jelentkezésre kötelezetteknek a következő okmányokat kell felmutatniök:

1. Azoknak, akik önálló kereskedők, vagy iparosok, kérvényükhöz mellékelni tartoznak a kékszinű tartózkodási engedélyt és a törvényszéknek igazolását arról, hogy bejegyzett cég.

2. Azok helyett, akik valahol alkalmazásban vannak, az üzlet tulajdonos, vagy vállalkozó köteles a bejelentést teljesíteni, mellékelve a munkakönyvüket, pontos kimutatásával arról, hogy hány külföldi és hány román állampolgár áll alkalmazásukban.

Az egész rendeletben ez az egyetlen szakasz, amely bizonyos mértékig numerus klauzusz jellegével bír és az idegen ellenőrzési szemle során szabad kezet nyújt a bizottságok számára az idegenek tartózkodási engedélyének további meghosszabbítása, vagy megvonása tekintetében.

4. Azok, akik nincsenek állásban, vagy foglalkozásban, kötelesek személyesen jelentkezni.

5. Azok, akik egyik kategóriába sem sorozhatók, okmányokkal kötelesek igazolni, hogy mi célból tartózkodnak Romániában.

A kékszinű tartózkodási engedély benyújtása mindenkire kötelező. Az érdekelteknek a revízió során azt is igazolniuk kell, hogy mióta tartózkodnak Romániában s ha időközben eltávoztak, mi volt annak az oka.

Azok a román nemzetiségű egyének, akiknek külföldi állampolgárságuk van, román nemzetiségüket igazolni tartoznak. Azok a külföldiek, akik akár a háborúban, akár a háború után a román hadseregben teljesítettek szolgálatot, ezt a körülményt is igazolni kötelesek.

Azok az idegen állampolgárok, akik román állampolgárságu nőt vettek feleségül, mutassák be a házasságkötést igazoló okmányt s igazolják azt is, hogy feleségük megtartotta-e továbbra is román állampolgárságát. Ha az asszony lemondott volna román állampolgárságáról, be kell mutatni a házasságkötésből született gyermekek születési bizonyítványát is. — Idegen állampolgárok, akik nem román állampolgárságu nőt vettek feleségül, a családi állapotukat igazoló okmányokat (házasságkötési bizonyítványt, születési anyakönyvi kivonat) szintén

kötelesek a kérvényükhöz mellékelni.

Az országban tartózkodó idegen állampolgárok ellenőrző könyvet kapnak, amelyben 5 cm. magas és 4 cm. széles fényképet fognak beragasztani. A kérvényhez mellékelni kell a fényképet is. Akik kérvényüket benyújtották, azok igazolványt kaptak és kap-

Színház-Művészet

A Magyar Színház irodájának közleményei:

ROZSAK DALA ÉS FELESLEGES EMBER

Hatalmas szenzációja van most a Magyar Színháznak. Egy bűbajos színes, hangos, éneklő operette-revü, a „Rózsák dala” és az amerikai filmgyártás legújabb mesterműve, a „Felesleges ember” éjti bűmulatba a közönséget. Ez a briliáns műsor ma utóljára látható, mert holnapról új szenzációja lesz a Magyar Színháznak. Helyárak: 20 és 10 lej. Előadások: 3, 5, 7 és este 9 óraker.

HOLNAPTOL EMIL JANNINGS — BÜNKÖK UTCÁJA

Jelentjük a közönségnek, hogy a Magyar Színház minden eddigig felülmúló óriási áldozattal megszerezte Emil Jannings legújabb, legmonumentálisabb alkotását, a „Bünek utcája”-ját.

A „Bünek utcája”-ja péntek, szombat és vasárnap kerül vetítésre csak ezen a három napon. Prolongálás lehetetlen. Siessen tehát mindenki e három napon a Magyar Színházba, hogy megláthassa, megcsodálhassa Emil Jannings-ot legnagyobb alakításában.

A „Bünek utcája” előadásai alkalmával sincesnek emelve a helyárak, marad 20 és 10 lej.

Szombaton éjjel 11 óraker éjjeli előadás csak felnőtteknek

ASSZONY ÉS A BÁBU 30 és 20 lejes helyárakkal

Szombaton kivételesen éjjeli előadást tartanak a Magyar Színházban. Ezen az éjjeli előadásban a legkényesebb témájú filmeknek, az „Asszony és a bábu” kerül bemutatásra. Kiskorúak számára semmi szín alatt nem szolgáltat ki jegyeket a pénztár. Az előadás szigorúan csak felnőttek számára van hirdetve. Kivételes helyárak: összes páholyülések és földszinti ülőhelyek 30 lej. Összes erkélyülések 20 lej. Jegyek délelőtt előre válthatók.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Csütörtökön: 3, 5, 7 és este 9 óraker: I. A felesleges ember. II. A rózsák dala.

Pénteken: 3, 5, 7 és este 9 óraker: Világszenzáció! A Bünek utcája (Emil Jannings legújabb, leghatalmasabb alakítása Kolozsváron először). Helyárak: 10 és 20 lej.

Szombaton: 3, 5, 7 és este 9 óraker A bünek utcája. (A főszerepben: Emil Jannings.)

Szombaton: este 11 óraker. Kivételes éjjeli előadás. „Csak felnőttek részére. „Az asszony és a bábu” (Szigorúan, csak felnőtteknek szolgáltat ki a pénztár jegyeket. (Kivételes helyárak: Összes páholyülések és összes földszinti ülés 30 lej, összes erkélyülések 20 lej.)

Vasárnap: d. e. 11 óraker 15 és 10 lejes helyárakkal matiné: Rómeó papucsban. (Hallatlanul mulattató és kacagató bohózatos vígjáték.)

Vasárnap: 3, 5, 7 és este 9 óraker Kolozsváron utóljára: Bünek utcája. A főszerepben: Emil Jannings.

RÁDIO MŰSOR

Idő: Középeurópai Csütörtök, június 12.

Bukarest. 18: Könnyű zene. 18: Felolvasás. 18.15: Hírek. 18.30: Zenekar. 19.40: Rádiógyertem. 20: Opera, szünetben hírek.

Budapest. 9.15: A postászenekar hang. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó, időjárás

nak egy ideiglenes igazolványt, amely 1930 szeptember 1-én jár le.

A kérvényeket a rendőrségi kveszturához kell benyújtani június 1-től jun. 15-ig. A rendelet szerint ezt a haáridőt semmiesetre sem hosszabbítják meg. Nemesak a kérvényeket kell beadni a határidőig, hanem az igazoló okmányokat is mellékelni tartoznak az érdekeltek, mert különben a foglalkozás szabad üzésére feljogosító ellenőrzési könyvecskét nem állítják ki.

A rendőrkveszturák az összegyűjtött kérvényeket a bukaresti központi ellenőrző irodához terjesztik fel és az ellenőrző könyveket is ottan osztják ki.

jelentés. 12.05: Hangverseny. Puccini: Turandot — ária. Csehbert: Litanie. — Valensin: Menüett. Hure: Air. Puccini: Pillangó kisasszony. Popper: Polonaise. Puccini: Bohémélet. Fauré: Apres un Reve. Popper: Gavotte. Rubinstein: Melody. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés. időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Rádió Szabadgyertem. 5.10: A földművelésügyi minisztérium előadása. 5.40: Operettrészletek. 6.40: Angol nyelvoktatás. 7.10: Felolvasás. 7.30: A Zeneművészeti Főiskola növendékeinek előadása. 9.15: Szerenád, a bécsi József-téren az ünnepi hét alkalmából. Közvetítés Bécsből. — Korngold. Mozart, Schubert, Fuchs, Erich Wolfgang, Kerngold, Strauss János művei. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd cigányzene.

Bés. 21.15: Filharmonikus hangv.

Berlin. 20.20: Hangverseny Strauss és Eicherf műveiből.

Breslau. 22.35: Szórakoztató és tánczene.

Frankfurt—Stuttgart. Éjjel 3—4: A Schmeling—Sharkey ökölvívó világbajnokságnak helyszíni közvetítése Newyorkból.

Köln. 20.45: Islandi-est.

Lipese. 19.30: Goethe-ünnepség.

Brünn. 19.35: Fubószeneakar. 21: Szórakoztató zene.

Prága. 20: Puccini: Nyugat leánya c. operája.

Varsó, Kattovitz. 20: Filharmonikus zenekarának hangv.

Poznan. 20.30: Hegedűhangverseny.

Riga. 19.30: Finn-est.

Milanó. 20.30: Giordano: Gunyvaesora c. operája.

Torino. 20.30: Vegyes hangverseny.

Róma. 21.02: Hangverseny. Debussy: Tékózó fiú c. operája. Utána hangverseny. Saint-Saens és Mascagni műveiből.

Osló. 20.30: Beethoven II. vonósnyegyes 21: Dalok.

Péntek, június 13.

A mai nap kiemelkedő műsorszámait: Varsó az összes lengyel állomásokkal Beethoven-hangverseny. Milanó, Bukarest, Frankfurt, Lipese, Prága szimfonikus hangv.

Bukarest. 17: A Marcu-zenekar könynyű és román zenéje. 18.30: Marcu-zenekar. 20: Szimfonikus hangverseny. Lalo: Ys királya. Massenet: Festői jelenetek. Csajkovszkij: Andante az V. szimfóniából. Chabrier: Spanyol rapszódia. Közben Babici operaénekesnő dalestje.

Budapest. 9.15: A m. kir. I. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. Bura Károly: Fehér induló. — Ziehrer: Honvágy — keringő. Kéler: Magyar hangverseny — nyitány. Verdi: Alarcosbál — ábránd. Sarasate: Zigeunerweisen — hegedűszóló. Sidney Jones: Részletek a „San Toy” c. operettből. Grosz Alfréd: Abrakadabra — Happei trüsztrött. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A Fejeszalonzenekar hangversenye. Adam: Ha én király volnék — nyitány. Fetras: Mária álma — keringő. Verdi: Traviata — ábránd. Kéler Béla: Gyöngyszemek — egyveleg. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Fodor Oszkár dr. egészségügyi főtanácsos előadása: „Amerikai kultúra, amerikai higiénia”. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Móhr Győző dr. előadása: „A magyar katona költészetünkben”. 7.10: Bura Sándor és cigányzene-

karának hangversenye. 6.30: Császár Elemér dr. egyetemi ny. r. tanár előadása: „Képek a magyar irodalom multjából”. 7.10: Moesanyi László és Lakos Tibor hangversenye. 8: Népszínmű előadás a Studóból. „A tolongó”. 10.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd a Pataki jazz-zenekar hangversenye a margitszigeti Spolarich étteremből.

Bécs. 20: Reger, Beethoven és Debussy négykezesek. 21: Énekesjáték. Berlin. 1: Hangjátékok hangos filmen.

Frankfurt. 20.15: Rádiózenekar. Handel: C-dur nagy hangverseny. Busoni: Fuvola és zenekari hangverseny. Beethoven: II. szimfónia.

Hamburg. 21: Derüs operazene. Köln. 20: Rádiózenekar. Szoprán és tenorének.

Lipese. 21.20: Szimfonikus hangv. Sinding: I. szimfónia. Glazunov: Amoll hegedű és zenekari hangv. Stuttgart. 19.30: Szláv zene. 22.40—24: Jazz.

Varsó, Kattovitz, Poznan. 20.15: Szimfonikus hangv. Beethoven művei. Egmont-nyitány. Hegedűverseny. Ötödik szimfónia.

Riga. 19.30: Szimfonikus hangverseny. Csajkovszkij VI. szimfóniája. Toulouse. 20.15: Vigoperarészletek. Osló. 22.10: Könnyű zene.

Milanó—Torino. 20.30: Szimfonikus hangv. Cherubini-nyitány. Raff: Az erdőben. Moszkovszkij: E-dur zongora és zenekari verseny. Piarrecini: Őszi mese. Elgar: Vonós szerenád. Wagner: Tannhauser nyitány.

Róma. 21.02: Operett.

Prága. 20: Szimfonikus hangv. Csajkovszkij, Stravinszkij, Franck, Rimsszkij—Korsakov, Saint-Saens művei. 21: Hegedűverseny. Beethoven: Három hegedű szonáta. Korngold: Sok hü-hó semmiért. 21.30: Gramofontánczene.

Pozsony. 18.30: Liszt, Bartók, Kodály, Dohnányi művei zongorán.

Brünn. 21: Operettrészletek.

Belgrád. 22.15: Balalajka-zene.

Fábián Béla: Ezer ember asszony nélkül
füzve 170—, kötve 204—
A regény első része: **Hat ló, negyven ember 136—**
Utánvétellel, vagy előrefizetve franco küldi **LEPAGE, Cluj**

Saját orvosa mondja hogy egyedül csak **“OLLA”** a megbízható óvszer! Ne fogadjon el utánzatot!

Apróhirdetések

Tulhalmozott raktárkészletét üzematkötözés miatt gyári áron alul kiárultja **Hecht Kalapüzem**
Cluj, Calea Regele Ferdinand 30. sz., a nagy vashíd mellett.

BEVEZETETT helyi képviselőket kerestünk közszükségleti cikk nagyban eladására. — Önforgalmazás ajánlatokat kér Jónás Testvérek Satu-Mare.

HÁROM közepes-tályt végzett úri fiú tanulóknak felvétetik. Sole bélyegzőgyár Str. Jorga 2.

HASZNÁLT ENDLIZŐ GÉPEP kifogástalan állapotban megvételre kerestünk. Cim Fehér Olga hirdetés iroda Timisoara Strada Doja 7.

ELADÓ egy fél hálóberendezés. jó állapotban nagyon jutányos áron. Cim Strada Garibaldi 5.

HIL
Az Uj Kelet az...
Főszerkesztő:
Felelős szerkesztő:
Bukaresti
Hátszegi Erne
Cikkeink utánny megjelölésév

— Avigdor Ha...
Avigdor Ha...
keltő ma Resic...
nagysebásu elő...
raelról és országé...
meiry előadását...
előzi meg. Hame...
kimagasló esemé...
tűrelének.

— Az osztrák...
ügyi bizottsága e...
zési javaslatot.
nemzetgyűlés igaz...
előadó pótindítvá...
lefejezési törv...
rint a kancellár...
csolatban megado...
a késedelem ves...
megilleti a tartó...

— Egy hete eg...
csagyár. Berlinb...
ban a Thörl ol...
anyagai és olajp...
több mint egy he...
vességgel ég. A...
burgi tüzoltóság...
eddig hiábavalón...
tüzet elotlani ne...
törekszenek, hogy...
hegyen néhány b...
az izzó halmaz b...
fáradtságos oltási...
zonyára több n...
venni.

— Három emb...
lám. Budapest...
határában tegn...
tött. Négy fiatal...
dett és játszadoz...
kitört a vihar. E...
ratil Erzsébetet...
halálra sujtotta...
akik a kis Navra...
sulyosan meg...
ány pedig az új...
kapott és megne...
bet egyik rokor...
nyanezen a hely...
esapás áldozata...
vihar pusztított...
ban is, ahol a...
Andries Mátyás...
nével. Andries...
ésbe menekült a...
életlenségére a...
a földműves assz...
vel együtt sulvos...
vedett.

— Meghalt eg...
gyász. Bécsből j...
az európai híré...
éves korában az...
meghalt.

Minden áldott...
a vitaminokban...
Ovomaltine-t has...
nára.

— A Farkas I...
kezdte a Derma...
póinek árusítását...
Renner Testvére...
Rt. és a temesvá...
közgyűlései elhat...
zós vezetését, eg...
ba vették, hogy...
csásági viszonyo...
megfelelően racl...
ket és a korábbi...
atlan fenntartás...
tási és termelési...
be, amelyek lehe...
közönség igény...
nál lényegesen...
sését. A racional...
melési rendszer...
vé, hogy a régi...
változtatlan fenta...
a Művek cipőg...
rei forgalomba...
Művek új, olcsó...
ággal frappiroz...
get és új lehető...
pőfogasztásnak...
cipők lényegesen...
forgalomba, az...
mintára bevése...
amely új rendsz...
orientálódását...
értékesítéssel...
ártséket. A kol...
cipőáruház már...
árusítja a Derma...
termelési eljárás...
cipőt.

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő Str. 11. Junie 12.
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— Avigdor Hameiry előadása Resicán. Avigdor Hameiry, a nagy héber költő ma Resicára érkezett és este magyarszású előadást tart Erec Jiszraelről és országépítés helyzetéről. Hameiry előadását hatalmas érdeklődés fogadja meg. Hameiry resicai látogatása főmegalapító eseménye a kis város kultúrelőretének.

— Az osztrák nemzetgyűlés igazságügyi bizottsága elfogadta a lefegyverzési javaslatot. Bécsből jelentik: A nemzetgyűlés igazságügyi bizottsága az előadói pótindítványával fogadta el a lefegyverzési törvényjavaslatot. Eszerint a kancellárnak a javaslatlall kapcsolatban megadott intézkedési joga, ha a késedelem veszélyekkel fenyegetné, megilleti a tartományi főnököket is.

— Egy hete egy német olajpogácsagyár. Berlinből jelentik: Harburgban a Thörl olajpogácsagyár nyersanyagai és olajpogácsa készlete már több mint egy hete meg nem szűnő heveseséggel ég. A harburgi és wilhelmsburgi tüzoltóságok minden erőfeszítése eddig hiábavalónak bizonyult, mert a tüzet eloltani nem sikerült. Most arra törekcsenek, hogy az égő olajpogácsagyágyan néhány helyen rést üssenek és az izzó halmaz belsejét megbontsák. A károsodás oltási munkálatok még bizonyára több napot fognak igénybe venni.

— Három embert agyonstjított a villám. Budapestről jelentik: Zirc község határában tegnap nagy vihar pusztított. Négy fiatal kislány virágot szegett és játszadozott a mezőn, amikor kitört a vihar. Egy villámcsapás Navratil Erzsébetet, az egyik gyermeket halálra stjította. Másik két gyermek — akik a kis Navratil Erzsivel játszottak — súlyosan megsérültek, a negyedik kislány pedig az ijedségtől idegrohamot kapott és megnehalt. Navratil Erzsébet egyik rokona két évvel ezelőtt ugyanezen a helyen ugyancsak villámcsapás áldozata lett. Ugyancsak nagy vihar pusztított Csepreg község határában is, ahol a mezőn a vihar idején Andries Mátyásné dolgozott gyermekeivel. Andriesné egy szénaboglya tövébe menekült a vihar elől, de szerencsétlenségére a villám ide csapott le s a földműves asszony egyik gyermekével együtt súlyos égési sérüléseket szenvedett.

— Meghalt egy hírneves ideggyógyász. Bécsből jelentik: Emil Redlich, az európai híru ideggyógyász tegnap 64 éves korában az osztrák fővárosban meghalt.

Minden áldott állapotban lévő anya a vitaminokban gazdag, táperőkben dus Omaltine-t használja reggelire, uzsonnára.

— A Farkas Ignác cipőáruház megkezdte a Dermata Művek új, olecsó cipőinek árusítását. Amikor a kolozsvári Renner Testvérek és Társai Bőrgyár Rt. és a temesvári Turul Cipőgyár Rt. közgyűlései elhatározták a vállalat közös vezetését, egyidejűleg programjukba vették, hogy a modern kor és a gazdasági viszonyok követelményeinek megfelelően racionalizálják termelésüket és a korábbi kiténő minőség változatlan fenntartása mellett olyan új gyártási és termelési módszereket vezetnek be, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók közönség igényeinek az eddigi árakkal lényegesen olcsóbban való kielégítését. A racionalizált, új módszerű termelési rendszer és eljárás teszi lehetővé, hogy a régi, elismerten jó minőség változatlan fenntartása mellett a Dermata Művek cipőgyárainak eladási szerződési forgalomba hozhassák a Dermata Művek új, olecsó cipőit, amelyek valódi árszállítással fogják a közönséget és új lehetőségeit nyitják meg a fogyasztóknak. Az új, olecsó széria-cipők lényegesen olcsóbban kerülnek forgalomba, az árakat a gyár külföldi piacokra bevésette a cipők talpába, amely új rendszer a fogyasztók helyes orientálódását teszi lehetővé és kizárja az értékesítéssel kapcsolatosan a félreértéseket. A kolozsvári Farkas Ignác cipőáruház már a mai naptól kezdve árusítja a Dermata Művek racionalizált termelési eljárásával készült új, olecsó cipőit.

Egy angol képviselő a titkos katonai szerződések miatt interpellálta meg Hendersont

Henderson szerint a titkos szerződések érvénytelenek

London, június 11. Mander képviselő az alsóházban írásbeli interpellációt terjesztett elő a külügyminiszterhez, melyben azt a kérdést feszegette, hogy az európai államok között milyen a Népszövetséghez be nem jelentett katonai természetű titkos szerződések vannak érvényben. Henderson külügyminiszter az interpellációra azt a választ adta, hogy nem tartja kizártnak, hogy egyes államok között a Népszövetség által nem lajstromozott szerző-

dések vannak érvényben, de ezekről az angol kormány nem szerezhetett tudomást, mert a szerződések nyilván azért nem jelentették be lajstromozásra Genrébe, mert titokban akarják tartani. A külügyminiszter egyébként utalt arra, hogy a népszövetségi alapkormány rendelkezéseihez képest ezek a nem lajstromozott szerződések éppen be nem jelentett voltak miatt nemzetközi hatállyal amugysem bírnak és érvénytelenek.

Károlyi Mihály Londonba érkezett, ahol Bethlen látogatását akarja kontrakarrizozni

A magyar igazságügyi hatóságok megújították a Károlyi Mihály ellen kiadott köröző-levelet

London, június 11. Károlyi Mihály, aki több hónapot töltött Amerikában, ahol marxista előadásokat tartott s a magyar reakció kulisszatitkairól rántotta le a leplet, tegnap váratlanul Londonba érkezett. A volt magyar köztársasági elnök londoni látogatása, a jelekből ítélve, nem véletlen, hanem komoly politikai jelentősége is van. Tudvalevő ugyanis, hogy Károlyi Mihályt az angol munkáspárthoz, főleg pedig annak baloldali frakciójához komoly baráti szálak fűzik s Macdonald, még jóval kormányrakerülése előtt, ígéretet tett Károlyi Mihálynak, hogy minden befolyásával győngíteni fogja a magyar reakció nemzetközi helyzetét, ha egyszer kormányra kerül.

Hogy Károlyi Mihály londoni látogatásának komoly politikai háttere van, azt az a jelentés is bizonyítja, melyet a Daily News közöl s melynek értelmében Bethlen István gróf a Londonban kibocsátandó magyar kölesön ügyében rövidesen Londonba érkezik. Nagyon valószínű, hogy Károlyi Mihály Beth-

len István látogatásának céljait akarja kontrakarrizozni s munkáspárti barátainál odahatni, hogy Bethlen lehetőleg hűvösen fogadják és ismét kategorikusan tudomására adják, hogy a magyar reakció egyike Európa békéje veszélyeztetőjének s mindaddig nem számíthat — legalább is Anglia részéről — támogatásra, amíg a jelenlegi rezsim érvényben van.

Károlyi Mihály, illetőleg Bethlen István londoni látogatása angol politikai körökben máris élénk diszkusszió tárgyat képezi és egyes sajtóorgánumok azt az értesüléseket teszik közzé, hogy Károlyi Mihály befolyására az angol parlamentben, baloldali munkáspárti képviselők részéről heves kifakadások és interpellációk fognak elhangzani Bethlen londoni látogatása alkalmából.

Ezzel egyidejűleg szintén élénk szenzációként hat a budapesti igazságügyi hatóságoknak az az intézkedése, mellyel elrendelték Károlyi Mihály lejárt körözőlevelének megújítását.

— A moszkvai sajtó a francia politikuskok romániai látogatásával foglalkozik. Párisból jelentik: A Havas távirati iroda moszkvai jelentése szerint az Izvesztija arról cikkeztek, hogy az utóbbi hetekben több hivatalos francia személyiség járt Romániában. Ebből a tényből az oroszországi lap azt a következtetést vonja le, hogy láthatólag Franciaországnak a szovjetellenes front e szakaszán szilárd támaszra van szüksége.

— Eljegyzte Sella Sándor bormagykereskedő Déva. (Minden külön értesítés helyett.)

— Hollender Pukát Dejről eljegyezte Herskovits Lajos Medias. (Minden külön értesítés helyett.)

— Proklamálják Island függetlenségét. Kopenhágából jelentik: Island sziget ezeréves ünnepein a dán király is részt fog venni. Ekkor proklamálni fogják Island teljes függetlenségét. A független Island be fog lépni a Népszövetségbe.

— Autósok, benzinmotor tulajdonosok! 20-30 százalékos benzin, még több olajmegtakarítást ér el a „PHÖNIX” benzinmotor tablettával, mely emellett megakadályozza a motor átmelegedését, a koromlerakódást a hengerekben, gyújtógyertyákban és szelepekben és a motor gyors beugrását és kopogásmentes működését biztosítja. Kérjen minden szaküzletben „PHÖNIX” benzinmotor tablettát! Díjtalan próba. Főlelakat Cluj, Str. Memorandului 9.

— Belecsapott a villám egy német menedékházba. Münchenből jelentik: Berehtesgaden közelében a Watzmann-hegység menedékházába óriási zivatar közben belecsapott a villám. A menedékházban lévő 15 turista eszméletét veszítette s több órán át eszméletlen volt. A villámcsapás két turistát olyan súlyosan sebesített meg, hogy életben maradásukhoz kevés a remény. Három másik turista sérülései és égési sebei is igen komoly természetűek.

— Emelik a csehszlovák postai illetékeket. Prágából jelentik: A csehszlovák postaügyi minisztérium elhatározta, hogy a postai illetékeket, különösen a külföldi forgalmat érintő viszonylatban, július elsejétől kezdődőleg fel fogják emelni.

— Amikor areszina fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, amikor szomorú, nyomott hangulat és nehéz álmok gyötrik, amikor epepangás, gyomorfájás, felfúvódás és fejnnyomás kirozódik, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorrra 1-1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az ó- és újvilág orvosai azért rendelik a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez sok esetben a rosszullét okát gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. A Ferenc József keserűvizet kapható gyógyszerárterekben, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Új konferencia kezdődött Párisban. Párisból jelentik: Ma délelőtt a francia fővárosban új konferencia kezdődött, melyen a volt monarchia utódállamai és az osztrák-magyar államadóssági kötvények birtokosainak megbízottai vesznek részt.

— Tizennyolc halálos autókatasztrófa egy napon Franciaországban. Párisból jelentik: Tegnap Franciaországban a gépkocsi balesetek 18 emberéletét követeltek áldozatul és 77 súlyos sebesülés történt.

— Az amerikai döntőbíró 74 millió dollár kártérítést ítél meg a német hajóstársaságok részére. Washingtonból jelentik: A döntőbíró megállapította annak a kártérítésnek összegét, amelyet német hajóstársaságok igényelhetnek az amerikai hadüzenet után amerikai kikötőkben lefoglalt hajóikért. Ez az összeg, beleértve 1928 december végéig a kamatot is, 74 millió 243 ezer dollár. A döntőbíró által megítélt összeg csaknem 30 millió dollárral magasabb, mint amekkorát a Wilson elnök által annak idején kiküldött becslóbizottság a lefoglalt 94 német hajóért kártérítésül megállapított.

A nő kötelessége

Már hosszú évek óta kísérleteznek a vegyészek hogy egy szert előállítsanak, mely a bórsavat pótolja és a nő szervezet fertőtlenítését biztosítja anélkül, hogy mérgező, vagy izgató hatása legyen.

Jelenleg a GYRALDOSE szerre jöttek rá, mely rendkívüli pontos adagolású és kiválóan antiszeptikus készítmény.

Minden belső megbetegedésnél vagy petefészek bántalmaknál egy Gyraldose beütés nagyon hatásos épen úgy sárga, vagy zöldes kifolyásoknál, különösen vérszegény nőknél.

Ha egy liter meleg vízben egy Gyraldose-Pastillát feloldunk, egy oldatot kapunk, melyet minden nő az egészsége fenntartására használhat.

Kapható minden gyógyszerárterben és drogériában.

— Halálozás. Brassóából jelentik: E hónap hetedikén Brassóban váratlanul meghalt Weinberger Armin főkántor. A főkántort, aki Marosvásárhelyen, Galacon és Bukarestben is működött, nagy részvét mellett temették.

— Keleturópai körutrá indul a Zepelin. Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin június 21-én délnémetországi utrá indul s Münchenben közbeszó leszállást végez. A léghajó a hónap vége előtt dél- és keleturópai turára megy. Ennek pontos idejét még nem állapították meg.

— Vértűdőt rendezett a Gellérthegy kerti óre. Budapestről jelentik: Fazekas Imre, a Gellérthegy kerti óre pünkösdi vasárnapján reggel összevezette feleségével, aki harciasan arculvágta férjét. Fazekas erre revolvert rántott elő és rálőtt az asszonyra. Az első golyó az asszony karját találta. Fazekas másodsor is megtöltötte a revolvert és most már egész közelről lött rá az asszonyra, akit a második golyó nyomban megölt. Amikor az asszony anyja, Jónás Zsigmondné az eseményt megtudta, hirtelen megőrült, úgy hogy Lipótmezőre kellett szállítani. Fazekas Imrét letartóztatták.

— Országos kongresszust tartanak a kisebbségi felekezeti tanítók. Az erdélyi kisebbségi felekezeti tanítók júli. 2-ára országos kongresszust hívtak össze Kolozsvárra. A kongresszusról szóló meghívóban az előkészítő bizottság közli, hogy a kongresszus megtartását bejelentették az egyházi főhatóságoknál és megszerezték a rendőrhatalom engedélyt is. A bizottság megleg felhívást intéz a tanítókhoz, jelenjenek meg mindnyájan a kongresszuson, ha pedig ez nem történhetik meg, tanítói körzetenként képviseltessek magukat feltétlenül a gyűlésen. A meghívót a következő tanítók írták alá: Szilágyi Márton róm. kath. (Str. Kogalniceanu 2.), Lőrinczy Ferenc ref. (Calea Motilor 78.), Kárpáthy Emil ev. luth. (Cal. Victoriei 2.), Patakfalvy Zsigmond unit. (Cal. Victoriei 12.), Frei Lajos neolog zsidó (Calea Reg. Ferdinand 52.) és Buchsbaum Benjamin ort. zsidó (Str. Berthelot 8.). Felvilágosításért a tanítók a felsoroltak közül bármelyikhez fordulhatnak. Itt írjuk meg, hogy a székelyföldi tanítók tegnap Csikszeredán tartottak gyűlést és a tanító-nyugdíjkérdést tárgyalták, kérvén az egyházi főhatóságokat, hogy mindegyik tanító nyugdíjigényéről gondoskodják és tegye meg a szükséges lépéseket a tanítói nyugdíjintézetbe való beíratásra. A kormánytól a nyelvvizsgák kérdésének rendezését kéri olyanformán, hogy azoktól a kisebbségi tanítóktól, akik már husz évet szolgáltak, ne követeljenek új nyelvvizsgát, hanem osztásák be az első és második osztály oktatására, ahol a román nyelv tanítása még nem kötelező.

senye. 6.30: Császár emi ny. r. tanár elő- a magyar irodalom Moesányi László és ngversenye. 8: Nép- Studóból. „A tolonc” jelzés. időjárásjelen- a Pataki jazz-zenekar margitszigeti Spola- er. Beethoven és De- k. 21: Enekesjáték. gjátékok hangos fil- : Rádiózenekar. Han- hangverseny. Busoni- ri hangverseny. Bee- ónia. Derűs operazene. ózenekar. Szoprán és Szimfónikus hangv. fónia. Glazunov: A- enekari hangv. 0: Szláv zene. 22.40- vitz. Poznan. 20.15: gv. Beethoven művei. Hegedűverseny. Öt- Szimfónikus hangver- sji VI. szimfóniája. 15: Vigoperaszíndetek. önyű zene. 20.30: Szimfónikus ni-nyitány. Raff: Az vszkij: E-dur zongora eny. Piarreccini: Ószi onos szerenád. Wag- nyitány. Operett. mfónikus hangv. Csaj vszkij, Franck, Rimsz- r, Saint-Saens művei. ny. Beethoven: Há- náta. Kornzold: Sok t. 21.30: Gramofon- 0: Liszt. Bartók, Ko- művei zongorán. perettészíndetek. 0: Balalajka-zene.

Álla: Ezer em- szony nélkül —, kötve 204— —: Hat lé, negyven ber 136— — előrefizetve franco küldi AGE, Cluj

Saját orvosa mondja hogy egyedül csak „OLLA” a megbízható orvos! Ne fogadjon el utánzatot!

Árdelesek

KIADÓ főtr. köze- lében főuton, szép, nagy, világos, külön- bejárato, utcai szoba irodának, rendelőnek, esetleg burtozozva két szolid urnak teljes el- látással azonnalra. — Cim a kiadóban.

KERESEK jul. vagy aug. 1-re belvárosban vagy belvároshoz kö- zel 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló lakást, fűdőszó- bával, esetleg anélkül. Pontosan fizetek. Ci- meket a kiadóba kérek.

SCHWARTZ IG- NÁCNE ortb. köcsér VEGETARIUS ET- TERME és tejcsarnoka Reg. Ferdinand (Wes- selényi-utca) 10. szám alatt megnyílt. Ugyan- ott naponta friss tehen- és bivalytej, ugyazin- ten naponta frissen ké- szített lejszín, tejfő- vaj és túró kapható. Csecsemőknek és be- tegeknek allandóan egy- téhenőtől fejt tej is kapható házhöz szá- llítva is.

Amatőrök EMKE Drogeriában
féryképészeti lemezeket, papirokat, vegyszereket nagy vá- lasztékban szerezhetnek be az
CLUJ, PIATA UNIRII TELEFON 2-50

SPORT

Legújabb sporteredmények

Románia válogatott csapata június 17-ikén indul Montevideóba

Románia labdarúgócsapatának részvétele a montevidói világbajnokságon véglegessé vált. A szövetség már részletesen kidolgozta az utazási programot is. Eszerint a csapat f. hó 17-én, kedden reggel 8 óra 40 perckor indul Bukarestből Temesvárra, ahol rövid pihenőt tartanak. A társaságot június 20-án Genovába hajózzák be a Conte Verde nevű gőzösre, mely Villa Franca-ban a francia válogatott csapatot is felveszi. A válogató bizottság még nem közölte a kiutazó játékosok névsorát, ezeket azonban már egyenként külön értesítette a bevezetéséről. Hivatalos közlést a labdarúgószövetség ma fog kiadni.

Bukarest. Juventus—Galata Serai (Konstantinápoly) 4:2 (2:1). A bukaresti bajnokságban főtényes játéka győzte le a kitűnő konstantinápolyi csapatot.

A Juventus szombaton és vasárnap a belgrádi Jugoslavia csapatával mér össze erejét.

Vasárnap nagy sportünnepélyt rendez a KKASE.

A KKASE vasárnap nagyszabású sportünnepélyt rendez a református kollégium udvarán. A Haggibor közreműködésével a KKASE tornászai szebbnél-szebb tornagyakorlatokat mutatnak be, az atlétikai részben pedig magasugrás, sulydobás és távolugrás kerülnek lebonyolításra. A verseny kimagasló programpontjaként szabadgyakorlatok és kerékpárverseny kerülnek bemutatásra.

Külföldi sportesemények:

Donogán magyar diszkoszvető 47 m. 25 cm.-t dobott Magyaróváron. A Pozsonyból hazatérő magyar atléták Magyaróváron is startoltak, ahol nagy sikerű eredményeket értek el. Különösen kiemelkedő Donogán 47.25 m.-es diszkoszvető eredménye, amellyel csak 12 cm.-rel maradt el Egri magyar rekordjától. Egyéb eredmények:

100 m. I. Raggambi 10.9 mp.
400 m. I. Szalai 50.9 mp.
800 m. I. Zsitvai 2 perc 00.2 mp.
Magasugrás. I. Késmárki 187 cm. 2. Orbán 185 cm.

Sulydobás. I. Darányi 14.89 m.
Távolugrás. I. Jahn 637 cm.
Gerelydobás. I. Szepes 62.38 m. 2. Takács 60.78 m.

Svédstaféta. I. FTC 2 perc 03.4 mp.
Pilsen. Somogy—Pilsen válogatott 1:1 (1:0).

Kopenhága. Kopenhága válogatott—WAC Bécs 3:2 (1:1).

London. Ausztrália és Anglia Davis Cup-mérkőzését Ausztrália 4:1-re nyerte.

Madrid. A japán—spanyol Davis Cup-mérkőzés végeredménye 4:1.

Philadelphia. A lengyel Stella Valeh a 100 yardos síkfutásban 10.8 mp.-cel új női világrekordot állított fel.

A budapesti Hungaria mindkét párisi meccsét megnyerte. A CASC csapatát 6:0-ra, a Racing Clubot 3:2-re verte.

Primária Muncipiului Cluj

No. 8395/1930.

Anunț

Municipiul Cluj va da în întreprindere pe cale de licitație publică cu ofertă în scris, încheșe și sigilate pe durată de 3 (trei) ani curățitul și transportul fecalelor din closetele aflătoare în edificiile Primăriei și în cele particulare, unde nu este canalizare și apaduct.

Licitatia se va ține în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în art. 88—110 din legea Contabilității publice în ziua de 3 Iulie 1930, orele 11 a. m. înaintea comisiei de licitații sala de ședințe.

Ofertanții vor depune deodată cu ofertele lor o garanție provizorie egală cu 5% din valoarea lucrărilor din chestiune estimată la 180.000 lei. Condițiunile generale de licitație, caietul de sarcini și tabloul latrinelor din clădirile Primăriei, se pot vedea în biroul Serviciului economic.

Ofertanții vor declara în oferta lor, că cunosc și primesc caietul de sarcini și condițiunile de licitație.

Cluj, la 6 Iunie 1930.

Primăria Muncipiului Cluj

KÖZGAZDASÁG

Az új kényszeregyezési törvény megszünteti a kényszeregyezéseket, de szaporítja a csődöket

A törvényhozók ismét csak gyorstalpaló munkát végeznek

Cluj-Kolozsvár, június 11. Az új kényszeregyezési törvény, amely hatvanszázalékos egyezési kvótát ír elő, súlyosbítva azzal, hogy az adósnak erre a hatvanszázalékra is legalább 70 százalékos fedezetet kell nyújtani és legkésőbb tizennyolc hónap alatt kell megfizetni, ugy a hitelezők, mint az adósok között meglepetést keltett és az a vélemény alakult ki, hogy a törvényhozók ismét csak gyorstalpaló munkát végeztek.

Az az adós ugyanis, aki tartozására hatvanszázalékos fedezetet tud nyújtani, valamint az összes állami és eljárásai költségeket, az már nem szorul rá a kényszeregyezésre, mert csak ak-

tív lehet. Az új kényszeregyezési törvény alkalmazása tehát a csődök lavináját fogja megindítani. A kényszer egyezési törvénnyel kapcsolatban nagy idegességet idézett elő kereskedelmi körökben még az az eddig ellenőrizhetetlen hír is, hogy az árveréseket és végrehajtásokat az új kamattörvény megszavazásáig felfüggesztik. Sok bonyodalmat fog okozni a kényszeregyezési törvény életbeléptetése már csak azért is, mert a már beadott kényszeregyezési kérelmek között, miután azok státusa már össze van állítva, aligha akad olyan, amely hatvanszázalékos fedezetet tudna felmutatni.

Ujabb 15 milliós fizetésektelenség Temesváron

Hatvanszázalékos kvóta mellett jóváhagyták a temesvári Sváb Kereskedelmi Bank kényszeregyezését is

Timisoara-Temesvár, június 11. A temesvári piacon feltűnéskeltő fizetésektelenség következett be ismét. Klein Dénes és társa textilnagykereskedelmi cég körlevélben közölte hitelezőivel, hogy fizetéseit kénytelen beszüntetni. A cég tulajdonosa, Klein Dávid, akit a Bánságban igen kitűnő bontású embernek ismertek. Eppen ezért általános feltűnést kelt, hogy a körlevélben a cég a 15 millió passzívával szemben mindössze 4 és félmillió aktívával

számol be és ennek megfelelően 35 százalékos egyezséget ajánl fel hitelezőinek, bíróságon kívüli egyezségre. A hitelezők, akik között belföldiek és külföldiek egyaránt szerepelnek, még nem döntöttek az egyezés elfogadásáról.

Itt említjük meg, hogy a temesvári törvényszék jogerőre emelte a Sváb Kereskedelmi Bank kényszeregyezését, amelyhez a hitelezők többsége hozzájárult. A bank 60 százalékos fizet hitelezőinek és betéteseinek.

Bizonytalanná vált a posta kommercializálása

A bekövetkezett politikai változások miatt fenyegeti veszély a posta és távirtdának külföldi tőkével való kommercializálását

(București—Bukarest, június 11) A kormányválság — egyelőre — elodázta a telefon- és posta kommercializálásának nyálbeütését. Tudvalevő, hogy az amerikai Standardtröszt kétmilliárd lej hitelt akar folyósítani Romániának a posta- és telefon berlete ellenében. A helyzet már az volt, hogy ha a kamara még néhány napig a rendes kerékvágásban dolgozott volna tovább, úgy ezt az egész országra kiható nagyjelentőségű törvényt megszavazzák.

A bekövetkezett politikai változások rendkívül bizonytalan hangulatot teremtett az Atenee Palace szállodában székelő Stoekton amerikai megbízott környezetében. A Standardtrösztnek ez a delegátusa lehozta egész családját,

hiszen a tárgyalások a legjobb mederben folytak. Kérdés azonban, hogy az új helyzetben lehetséges lesz-e kiadni egy külföldi trösztnek az ország főttőerét, még abban az esetben is, ha ez kétmilliárd kölcsönrel jár?

Abban az esetben, ha a nagyszabású tranzakció mégis létrejönne, úgy a Standardtröszt kora ősszel már megkezdte a munkálatokat, felállítja a tervezett kábelgyárat és a jelenlegi telefonkészülékek helyét automatikusan kapcsoló apparátust szerel fel interurban forgalomra is az egész országban. Azok a hírek, amelyek szerint a Standardtröszt kezelésében a telefontájakat emelni fogják, nem látszanak valószínűnek.

Az állatexportőrök bizalmatlanok a létesítendő kényszerszindikátusokkal szemben

A falusi gazdák fogják megfizetni az export hivatalos megszervezésének magas költségeit

Cluj-Kolozsvár, június 11. A súlyos mezőgazdasági válság idején a közvélemény fokozott figyelemmel tekintett a kormányban az állatkivitel megszervezésére irányuló kezdeményezésére. A kérdést, mint megírtuk, öt nagy exportszindikátus létesítésével tervezik megoldani és az erre vonatkozó törvényjavaslat már el is készült. Az általában üdvös intézkedésnek elképzelt hivatalos akció azonban már a kezdeti stádiumban olyan tüneteket kezd mutatni, amelyek exportőr körökben érthető nyugtalanságot kellettek és könnyen az ellenkező hatást válthatják ki, mint ami az eredeti cél volt. Ezzel kapcsolatban az egyik elismert tekintélyű kolozsvári marhaexportőr a következőket mondja:

— A létesítendő kényszerszindiká-

tusba minden állatexportőr köteles lesz belépni, mert aki nem lép be, az nem foglalkozhat állatkivittel. Vagyis a szerzett jogokat nem fogják respektálni. A szabadkereskedelem elvét is súlyosan sérti az ilyen kényszer, amelynek hír szerint igen komoly szankciói is lesznek. Arról van szó ugyanis, hogy amennyiben a javaslatból törvény lesz, mindazokat a kereskedőket és cégeket, akik nem lépnek be a szindikátusba és mégis exportálni fognak, súlyosan meg büntözik. Minden külföldre szállított élőállat után állítólag 3000 lej lesz a bírság.

Hasonlóképpen abszurdum volna az is, ha csakugyan életbeléptetik, hogy minden szindikátusi tag a majd megállapítandó tagdíjakon kívül köteles lesz 100 ezer lej garanciát deponálni,

természetesen kamatmentesen. A mai pénzvisszonyok mellett kinek áll módjában ilyen tekintélyes összeget kiszakítani az üzleti tőkéjéből és gyümölcsötlenül hevertetni? És egyáltalán, mire kell ez a garancia?

Az ilyen kényszerintézkedések rendszerint igen költségesek és ki fogják érteni a költségeket viselni? A falusi gazda. Mert az exportőrök, illetve marhaexportőrök kénytelenek lesznek a szindikátussal szembeni kötelezettségeket az állataraknal behozni, vagyis kevesebbet fognak fizetni a gazdának a marhajáért, miután a külföldi piacok semmiképpen sem hajlandók a mai árakat tulfizetni.

Állatkereskedelmi körökben eléni visszatetszést keltett az a híresztelés is, hogy a létesítendő szindikátusok központi adminisztrációjának egykori vezetőjét akarják kinevezni — ha 100 ezer lejes fizetéssel. Saligny az említett vállalatnál bebizonyította, hogy nem rendelkezik a szükséges szakmával és hozzáértéssel, hiszen állítólag 30 millió kárt okozott működésével a vállalat finanszírozásának. S egy ilyen emberre akarják mégis rábízni az egész romániai állatexport irányítását. Vagy tisztán csak egy újabb színjáték van szó? Az állatkereskedelem és állattenyésztők rovására?

Csernovitz polgársága a kíméletlen adóbehajtás ellen. Csernovitzból jelentik: A város kereskedői és iparosai kedden este nyolc órakor a Kereskedelmi Csarnokban népes gyűlést tartottak, amelyen élesen tiltakoztak az adóbehajtások könyörtelen rendszere ellen. Az összes felszólalók keserű kifakadásokkal illették úgy az adókövető bizottságokat, valamint egyes hivatalnokokat, akik különböző ambíciójukkal állták a polgárok zaklatásában. A gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben követeli, hogy a bizottságok legyenek tekintettel a polgárság teherviselő képességével.

Előkészítik az új vasúti tarifát. A vasút teher-tarifájának előkészítését Kolozsvár kereskedelmi köröit is foglalkoztatja. A gyáriparosok erdélyi körzete meghívott kapott a kolozsvári vasúti igazgatóságtól egy közös értekezleten való részvételre, amelyen a vasút a kereskedelmi kamara és a gyáriparosok megbízottai állítják össze az árutarifák alapját képező kimutatásokat. Ez a hármas bizottság május 15-én tartotta első ülést, amelyen a vasúti vezérigazgatósághoz, mely már hosszabb idő óta dolgozik az új vasúti tarifa összeállításán.

Az erdélyi szeszgyárosok szövetsége legújabbban a mezőgazdasági szeszgyárosok érdekvépviseletének orgánumává vált, folyó évi június hó 22-én délután 4 órakor a helybeli kereskedelmi és iparkamara kis üléste ülése rendezte közgyűlést tart, melynek az körülmény kölcsönöz külön fontosságot, hogy annak napirendjén az évenként ismétlődő, rendes tárgyakon kívül, a legújabbban tárgyalás alatt álló szeszadó-törvényjavaslat szűlte helyet a Szövetség és tagjai szemponyjából való megtárgyalása és ennek keretében a Szövetség jövőjének kérdése is szerepel.

Németország nem emeli fel az importdíjakat. Bukarestből jelentik: A kereskedelemügyi minisztérium azokkal a hírekkel szemben, mintha Németország felemelte volna Romániával szemben a importdíjakat, a következőket közli: „Mindaddig, amíg Románia és Németország kölcsönösen a legkedvezőbb vámtételeket magukra nézve kénytelenek elismerni, a Romániából Németországba importált tojás után 6 márká az importdíj, ugyanaz, amit legutóbb Olaszországgal és Jugoszláviával megkötött kereskedelmi szerződés megállapítottak. A 30 márkás díj csak olyan országokra vonatkozik, amelyek nem részesednek a legkedvezőbb vámtételekre vonatkozó záradékban. Igaz ugyan, hogy Németország fel akarja emelni az 5 márkás importdíját és hasonló tárgyalások folynak egyfelől Németország, másfelől Jugoszlávia és Itália között. Mindezek azonban ezek az országok nem mutattak hajlandóságot a nekik követelek teljesítésére és nem is valószínű, hogy a díjaknak ez a felemelése a közeli napokban valóra váljon.

BENAMY: „KAJUT”. (Teljes kiadás) Ára 60 lej. Kapható az Uj Kelet könyvtárában.

XIII ÉVF. * Cluj—Kolo

JUNIUS 13

5690 ÉV - S

Az Uj Kelet es bána 400

Okmányok forrás me Dis

Kéziratok és megörzés

A

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki

Pres

alaki